

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 269.
1938. november 29., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p.f. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

London :

Az angol lapok beszámolnak arról, hogy Chamberlain miniszterelnök ma este a Buckingham-palotában történő kihallgatása során átadta uralkodójának Edward windsori herceg üzenetét, amely szerint a herceg szeretne rövid időre Angliába látogatni, de ezt csak akkor teheti meg, ha felesége rangjának kérdését kielégítően rendezik. Hír szerint VI. György király nem ellenzi bátyja visszatérésének megkönnyítését. Ugy tudják, hogy a herceg és felesége egyik bizalmas londoni barátjánál kíván néhány hetet tölteni. A londoni lapok szerint kétféle megoldási terv merült fel. Az egyik szerint a windsori hercegnét a királyi család legifjabb tagjának minősíték és rangja ez esetben, a kenti hercegné után közvetlen következnek. A másik megoldás az lenne, hogy a hercegnének a főrangú hölgyek között keresnének rangsort, közvetlenül a westminsteri hercegné rangja után.

Róma:

Pirov, a délafrikai köztársaság hadügyminisztere vasárnap este 8 óra 50 perckor Berlinből Rómába érkezett. A hadügyminiszter délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott a Chigi-palotában Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. Az olasz kormány Pirov tiszteletére ebédet adott és valószínű, hogy holnap katonai dísz-szemle lesz, amelyet az afrikai hadügyminiszter végignéz. Hétfőn délelőtt Mussolini olasz miniszterelnök kihallgatáson fogadta Pirov-ot, aki a Venezia-palotában kereste fel a Duce-t. (R.)

Ahén:

A Balkán Szövetség államainak vezérkari főnökei vasárnap megjelentek az athéni királyi palotában, majd Pál trónörökös palotájában tettek látogatást és mindkét helyen beírták nevüket az e célra felfektetett könyvbe. A vezérkari főnökök ezután felkeresték Metaxas görög miniszterelnököt, valamint a hadügyi, légügyi és tengerészetügyi alminisztereket, a vezérkari főnököt és az első hadtest vezérlő tábornokát, akik még vasárnap délután visszaadták a nagyvezérkari főnökök délelőtti látogatásait. Papago tábornok, a görög nagyvezérkari főnöke villásreggelit adott az értekezletre összegyűlt vezérkari főnökök tiszteletére. Hétfő reggel 9 órakor egyébként kezdetét vette a vezérkari főnökök konferenciája, amelyen Papago tábornok, a görög nagyvezérkari főnöke elnököl. (R.)

Washington:

Woodring, a hadügyminiszterium államtitkára Roosevelt elnök elé jelentést terjesztett és ebben stratégiai szempontokra való hivatkozással ajánlotta a Panama-csatorna fokozottabb védelmét. A csatorna védelmi berendezését meg kell erősíteni és biztosítani minden veszedelem ellen. Az államtitkár javasolta a szárazföldi haderő létszámának emelését, valamint a légi haderő megsokszorozását és a légitámadások elhárító berendezéseinek tökéletesítését. Az új tervezet szerint a légi haderő számára 100 ezer polgári pilótát képeznek ki és 125 ezer mechanikust speciálknak erre a célra. A tervezetet Roosevelt elnök átvizsgálja és azután elfogadás végett beterjeszti a parlament elé. (R.)

Lelkes ünnepségekkel fogadták Bucurestiben a hazaérkezett Uralkodót

Miron Cristea pátriárka-kormányelnök üdvözlő-beszéde a fogadtatáson
II. Carol király: „Boldog vagyok, hogy újból hasznára válhattam országomnak!”

Bucuresti. A hétfői nap hajnala ünnepi díszben találta az ország fővárosát. Minden házban zászlók lengtek és minden polgár örömmel vett részt azon az ünnepen, amelyet az ország uralkodójának külföldről való hazatérése alkalmából rendeztek. Őfelsége II. CAROL király és MIHAI nagyvajda a kürtösi határállomáson keresztül érkezett az országba s Arad város polgárainak képviselői, a környező községek küldöttségeivel együtt várták az állomáson. Az uralkodó vonata hétfőn hajnali két óra 6 perckor érkezett a kürtösi állomásra, ahonnan tovább folytatta útját Arad felé. Itt az állomáson dr. Marta Alexandru királyi helytartó vezetésével várták a helyi előkelőségek az uralkodó érkezését. A király vonata néhány perces tartózkodás után tovább folytatta útját a főváros felé.

A fogadtatás

Az egész utvonalon minden állomásán parasztküldöttségek váraakoztak a vonat érkezésére s elragadtatással üdvözölték az uralkodót és fiát. Pontosan 12 óra 30 perckor futott be a vonat a mogoșai állomásra, amely virág- és zászlódíszben pompázott. A pályaudvaron a nemzet képviselői váraakoztak Őfelségére. Ott voltak M. CRISTEA patriárcha miniszterelnök a kormány tagjaival, a koronatanácsosok, az udvartartás katonai és polgári tagjai, Bucegi-tartomány helytartója, a diplomáciai kar tagjai. PRESAN marsall, a hadsereg-felügyelő tábornokok és hadtestparancsnokok, a magasrangú bírák talárban, a foglalkozási, hazafias és katonai egyesületek elnökei, Bucuresti főpolgármestere, aki a régi tradícióhoz híven kenyéret és söt nyújtott át Őfelségének. A katonai díszszázad zászlóval és zenével sorakozott fel és az érkezés pillanatában a zenekar a királyhimnuszot játszotta. Az állomástól a királyi palotáig vezető útvonalon virágosz hullott. Felsorakoztak a fővárosi helyőrség katonai egységei, a strájerok ezrei, a premilitaris zászlóaljok, amelyek Románia királyi nagykövetének díszőrségét képezték. Az összes járműveket zászlókkal díszítették fel és az épületeken is hatalmas lobogók lengtek.

„Isten hozta!”

Őfelsége mosolyogva, polgári ruhában jelent meg a vasúti kocsijában és utána Mihai nagyvajda, Dombrovski tábornok, Bucuresti főpolgármestere a hagyományos szokásnak megfelelően kenyérral és sóval fogadta az országba visszatérő uralkodót. A zenekar rázendített a Királyhimnuszra, Bucuresti főpolgármestere a következő szavakkal üdvözölte az uralkodót:

— Felség! Megkülönböztetett tisztelettel és mély hódolattal a főváros polgárai teljes szívükből mondják: „Isten hozta!” (A pályaudvaron összegyűlt óriási tömeg végeérhetetlen éljenzésbe tört ki).

Az uralkodó elhajadt a díszszázad előtt, miközben a tömeg a legmelegebben ünnepelte. A R-GESEANU tábornok merev vigyázásban jelen

tést tett, ami után a vasúti állomás fogadó termében ünnepélyesen fogadták az országba visszatért uralkodót. Őfelsége H. Carol király kézfogással tüntette ki a fogadtatáson megjelent előkelőségeket.

Miron Cristea patriárcha miniszterelnök ezután a következő beszédet mondotta:

— Felség! Felséged alattvalói élénk figyelemmel kísérték angliai és franciaországi, belgiumi és németországi útját, amelyet Mihai nagyvajdánkkal együtt tett meg. Mélységes örömmel és jogos nemzeti büszkeséggel vettünk részt mindannyian lélekben azokban a rokonszeny-megnyilvánulásokban, melyekben különösen az angol nép részesítette a magas vendégeket, nemcsak, mint a hatalmas brit dinasztia leszármazottait, hanem külön Felséged személyiségét is, aki nemes tulajdonsága révén megnyeri mindazokat, akiket azon öröm ér, hogy megismerhetik Felséged az ország legkiválóbb nagykövete lett és ezért a kormány és az ország minden alattvalója mélységesen hálás Felségednek, azért, ahogyan az országot képviselte és emelte annak jó hírnevét, azáltal, hogy részben megújította a régi barátságokat, másrészt pedig új és jó kapcsolatokat nyert meg hön szeretett Romániánk számára. Ennek az országnak nincs más célja, mint barátságos kapcsolatokat teremteni mindazon államokkal, amelyek elismerik jogait. Ily módon résztvesz a végső célban: a nemzetek közötti béke megőrzésében. Azt kívánjuk, hogy ezek a régi és új barátságok hozzájáruljanak Románia fejlődéséhez és a népek közötti testvériséghez. Éljen Őfelsége a Király és Őfelsége Mihai nagyvajda!

Őfelsége a király válasza

A miniszterelnök beszédét hosszantartó éljenzés követte, majd pedig Őfelsége a következőkben válaszolt:

— Szentséged! Teljes lelkemből megköszönöm a meleg ünnepi szavakat, amelyeket hozzám a kormány és az egész ország nevében intézett. Csak egyetlen dolgot akarok megemlíteni: boldog vagyok, hogy azzal az utazással, amelyet megtettem, újból hasznára válhattam országomnak.

Az uralkodó szavait percekig tartó éljenzés követte.

Őfelsége II. Carol király ezután körüljárta a termet és megszólításával tüntette ki az előkelőségeket. Miron Cristea patriárcha miniszterelnökkel néhány percig elbeszélgetett. Ezután hagyta el a fogadtatás színhelyét s amidőn a Piața Mironitei-re kilépett, az ott összegyűlt óriási tömeg szünni nem akaró ünneplésbe kezdett. A strájerok elénekeltek a „legnagyobb strájer himnuszát”.

Őfelsége és Mihai nagyvajda nyitott gépkocsiban hajtattak a királyi palotába és az útvonalon több százezer ember ünnepelte az országba visszatért uralkodót. A királyi palota előtt ugyan csak melegebb ünnepelést rendezett a tömeg, amelyet

Legújabb típusú **rádiók 6-8-10-12 havi, vagy heti részletre KALMÁR-nál, Str. Bratlanu 1.**

Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda az erkélyen való megjelenésükkel, mosolyogva vettek tudomásul. Az uralkodó mintegy 15 percig tartózkodott a királyi palota erkélyén.

A jövő nyáron érkezik látogatóba Bucurestibe az angol királyi pár

Itt írjuk meg, hogy VI. György angol király és Erzsébet királyné a jövő év nyarán Romániába látogatnak. Az angol királyi pár részt fog venni a restaurációs ünnepségeken.

Javulás a lengyel-szovjet viszonyban

A két ország közötti megnemtámadási egyezményt 1945-ig meghosszabbították

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda jelentő a következőket: Litvinov szovjetorosz külügyi népbiztos és a moszkvai lengyel követ között lefolyt tárgyalások a legteljesebb eredménnyel jártak és mindkét állam kormánya kijelentette, hogy az 1932-ben megkötött szovjetorosz-lengyel megnemtámadási szerződést teljes egészében fenntartják és elismerik ennek a szerződésnek 1934-ben létesített 1945-ig szóló meghosszabbítását.

Mindkét állam kormánya örömet fejezte ki, hogy a kereskedelmi kapcsolatok az utóbbi időben kiéleződtek.

A lengyel távirati iroda által kiadott hivatalos jelentéshez még azt a magyarázatot fűzi, hogy a két kormány meglepedéssel állapította meg, hogy Szovjetországnak és Lengyelországnak szomszédai viszonyában semmiféle zavar nem állt be.

Moszkvából jelentik: Szovjetországnak hi-

vatatos lapja az Izvestia azt írja, hogy Litvinov és a lengyel nagykövet között lefolyt tanácskozás eredményeképpen

Szovjetországnak és Lengyelországnak közötti kapcsolatok érezhető módon megjavulnak.

Párisból jelentik: A lengyel-szovjet kapcsolatban beállott javulást Párisban nagy meglepedéssel fogadták. Remélik, hogy a jövőben módosulni fog a lengyel diplomáciai vezetés a Szovjet felé. Az Oeuvre szerint

a lengyel kormány akkor indítja meg hivatalos formában a szovjet-lengyel viszony rendezésére irányuló tárgyalásokat, amikor Páris és London kormányait felkérjük, hogy biztosítsák Csehszlovákia új határait.

Ezután majd Lengyelország külpolitikai orientációja is módosul, ez azonban nem jelenti azt, hogy a lengyel-német baráti külpolitikát elejtették volna.

Egységes kisebbségi politika készül Magyarország, Lengyelország, Németország és Csehszlovákia között

Prágából jelentik a „Romania de Vest” közlése szerint, hogy a csehek is delegációt küldenek Bécsbe arra a kongresszusra, amelyet a kisebbségi nemzetiségek a közeljövőben tartanak. A kongresszuson a német, cseh, magyar és lengyel kisebbségek képviseltetik magukat és az a terv, hogy közös platformot dolgozzanak ki a kisebbségi polgárok jogainak kölcsönös tiszteletbentartására, amit a négy ország egyöntetűen valósítana meg.

Folynak a kihallgatások a leleplezett panamák ügyében

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék vizsgálóbírája folytatta a kihallgatásokat az ungheni nagyszabású birtokkiszájtási panama ügyében. Kihallgatta Sergiu Dumitru volt belügyminiszteri vezérőrnagyot, a nemzeti turisztikai hivatal volt vezérigazgatóját, I. Mumiuanut, Matei Cosmovicij és még számos előkelő személyiséget. A vizsgálóbíró ugyan csak kihallgatást folytat több hasonló panamá-

ban, amelyek az ország különböző vidékein történtek.

Ugyancsak az ilfovi törvényszék 4. számú vizsgálóbírói hivatalában Emil Odagescu bíró folytatja a kihallgatásokat abban a botrányperben, amelyet a pénzügyi tisztviselők állásbábelhelyezése és előléptetése körüli panamák robbantottak ki.

A legnagyobb áldozat

Írta: ANTOINE DE COURSON

Clara d'Arbonne egy nyugágyon elnyulva csöndesen nézte a terraszt alatta elterülő pompás kilátást. A hegyek ködbe burkolva meredtek a kaszállyal szemben és a messzeségben ezüstösen csillogtak meg a Neville kanyargós vize. Ötvenéves volt Clara és a kor talán még csak fokozta szépségét, finomabbá hervasztotta lágy vonásait. Mögötte a ház ablakai megvilágosodtak és egyik nyitott ablakon keresztül énekszó ütötte meg fülét.

— Thérése! — kiáltott.

Egy pillanat múlva karcsu alak jelent meg az ajtóban:

— Engem hívsz?

— Igen. Hány óra? Azt hiszem, a vonat késik.

— Dehogy. Csak türelmetlen vagy. A te öreg barátod nem lehet itt félóra előtt... Mondd el hát, milyen. Nehogy azután csalódom benne, tudom, hogy nagyon szereted és azért azt remélem, hogy nekem is tetszeni fog.

— Hát... nagyon szép férfi, — nevetett Clara — nem tudnám megmondani, mi benne a legszeretetteljesebb, viselkedése, remek külseje vagy a szíve. De hát majd meglátod magad.

Rémi Laurent csakugyan korának egyik legszebb férfija volt. Gazdag, úgyhogy életének legnagyobb részét kellemesen töltötte és valósággal fűrdött a nők kegyében. Mikor tönkrement, azt kellett tapasztalnia, hogy sorra elhagyják barátait,

akik különféle érdekeiket ápták a vele való barátságban. Ugyhogy Rémi nagyon egyedül maradt s legfeljebb néhány emlékező nő fogadta még ma is a régi szeretettel. Leghűbb barátnője Clara volt, aki nem feledkezett meg egykori szenvedélyes udvarlójáról. Mikor beállt az ősz s a közeli fürdőhelyek népe hazament, megkérte Rémit, nem töltené-e néhány hetet Isoletteben.

... Néhány perc múlva autó zugása hallatszott és egyszerre feltűnt a homályban Rémi magas karcsu alakja. Clara nem kelt fel.

— Maga az? — kérdezte csak és feléje nyújtotta kezét.

Rémi Laurent megfogta Clara mindkét kezét és megsókolta egyiket a másik után:

— Nagyon örülök, hogy viszontláthatom, Clara — mondta azon a mélyen zengő hangon, amely annyi nőt megbabonázott.

Clara nem felelt. Thérését látta meg, aki éppen kilépett a terrasza:

— Rémi, — mondta — hadd mutatom be egy fiatal barátnőnek, Thérése d'Escaléyracnak.

Azóta nem múlt el nap, hogy Thérése és Rémi ne tettek volna nagy sétákat, valóságos kirándulásokat a hegyek közé. Mikor hazatértek, Clara, akit az ilyen vállalkozások fárasztottak volna, a földszinti nagy teremben fogadta őket. Itt várt rájuk, nem gyújtott lámpát, a kandalló lobogó hasábjai elég fényt árasztottak. Mikor hazajöttek, odaültek

Japán felkészül a hosszú háborúra

Sanghai. Japán hivatalos körök állítása szerint a japán hadsereg tovább folytatja előnyomulását Délkinába, hogy elfoglalhassa az ottlévő antimon-bányákat és így monopolizálhassa Délkina antimontermését.

Tokiótól jelentés közli, hogy Itagaki tábornok hadügyminiszter kijelentette a fegyver és hadianyaggyárak képviselői előtt: a szállított fegyver és közreműködés ezideig kielégítő volt. Hozzáfűzte azonban, hogy fel kell használni a rendelkezésre álló valamennyi eszközt, amely hosszabb ideig tartó háború esetén Japán hadianyag-ellátását biztosítaná. (R.)

Szigoru rendszabályok Palesztinában és Délafrikában az antiszemita kilengések megfékezésére

Londonból jelentik: Macdonald eddigi dominiumügyi minisztert, aki az utóbbi időben a gyarmatügyi miniszteriumot is vezette, legközelebb felmentik a dominiumügyek vezetésétől, mert a palesztinai kérdés túlzott mértékben igénybe veszi munkakeréjét. A dominiumügyi élére a devonshirei herceget, a tárca eddigi államtitkárát állítják. A palesztinai angol főbiztos különben elrendelte, hogy

az arab szabadcsapatok elleni harcokban a polgári lakosságnak is részt kell vennie és az angol katonai hatóságok bármikor kényseríthetik a polgári lakosságot erre. Aki a felszólításnak nem tesz eleget, azt súlyos büntetésben részesítik.

Washingtonból jelentik: Roosevelttel nyilatkozatot készül tenni a zsidó kérdés ügyében. Newyorki jelentések szerint az amerikai palesztina bizottság elnöke Jakobi kijelentette, hogy *6 hónap alatt 10 millió dollárt akar előteremtteni a zsidó telepítési célokra.*

Jeruzsálemből jelentik: A Jeruzsálem környékén megkezdett rendcsinálási tevékenységet az angol katonaság befejezte. Újabb incidensek ezen a vidéken nem voltak. Több közlegényben az angol katonaság megfigyelőket hagyott hátra. Az ország északi részében a tisztogatási munka tovább folytatódik. Hétfőn kisebb összetűzés volt az angol katonaság és az arab felkelők között, amelynek során több le- tartóztatás történt. (R.)

Londoni jelentés arról ad számot, hogy a délafrikai államszövetség kormánya rendkívüli intézkedéseket léptetett életbe a zsidóellenes tüntetések megakadályozására. Ahol zsidóellenes tüntetések voltak, ott riadókérszültségbe helyezték a rendőrséget és megerősítették a karhatalmat.

ők is a kandalló elé és elmesélték tapasztalataikat.

— Ma felfedeztünk egy rombadőlő majort — mesélte például Thérése. — Ugyilátszik, villám ütött bele. Olyan halott és élettelen volt, hogy az ember azt kívánta, bár jönne egy tündér, hogy életet leheljen a butorokba, falakba, virágokba...

... Amint multak a napok, Clara egyre határozottabban érezte, hogy Thérése valamit titkol előtte. Akárhányszor úgy érezte, hogy Thérése már megszólal, de utolsó percben mégis hallgatott. Egy nap azután, mikor Rémi lement, hogy egy barátjával találkozzék Saint-Jean-de-Luzben, Thérése nem tartóztatta magát tovább:

— Clara, beszálnem kell veled — mondta remegő hangon. — Én hűtlenséget és hálátlanságot követtem el veled szemben. Be kell vallanom neked, én beleszerettem Rémibe.

Clara arcán könnyek csordultak végig:

— Sejtettem. Sőt, hamarabb sejtettem, mint te. És mégse akadályoztam meg, pedig talán módomban lett volna rá. Sőt, még segítettem is...

— De hát miért? — dadogott Thérése csodálkozva.

— Azért, — felelt, nagyon halkán Clara — mert majd ha olyan idős leszel, mint én, akkor megtudod, hogy van valami, amiről még nehezebb lemondani, mint a szerelemről...

— És mi az?

— Az, hogy akit szeretünk, a közelünkben maradjon.

Nem fogadta el a magyar kormányzó az Imrédy-kormány lemondását

Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója tegnap délután hat órakor kihallgatáson fogadta vitéz Imrédy Béla dr. magyar miniszterelnököt, akivel közölte, hogy lemondását nem fogadja el.

A budapesti „Hivatalos Lap” ma reggel különkiadást jelentetett meg, amely közli az erre vonatkozó kormányzói kéziratot. A kézirat szövege a következő:

— Kedves vitéz Imrédy Béla dr.! A közeli napokban a képviselőházban történt szavazás eredménye következtében felajánlotta lemondását. A mértékadó személyek meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a nemzet jövője érdekében sürgősen szükséges reformok megvalósítása tekintetében a képviselőház többsége és az Ön felfogása között tárgyi ellentét nincs. Tekintettel arra, hogy az Ön által az utóbbi időben elért külpolitikai sikerek is bizalmat ébresztenek, ennek következtében a lemondást nem fogadom el.

A kormányzói kéziratot vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója írta alá és vitéz alsómoravica Imrédy Béla dr., Magyarország miniszterelnöke jegyezte ellen.

A Rador budapesti jelentése szerint az új magyar kormányban az eddigivel szemben nem lesz személyi változás, legfeljebb arról lehet szó, hogy Kánya Kálmán külügyministerségét veszi át Csáky István gróf. meghatalma-

Kánya Kálmán külügyminiszter távozott a kormányból

Budapestről jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter egészségügyi hivatkozással lemondott. Horthy Miklós a lemondást elfogadta. Ideiglenesen Imrédy miniszterelnök látja el a külügyminiszteri teendőket.

Biztosítva van az Imrédy-kormány parlamenti többsége

Budapest. A nemzeti egységpárt kedden este értekezletet tart, amelyen Imrédy Béla miniszterelnök tájékoztatást ad legközelebbi terveiről. Az Esti Újság értesülése szerint

a kormány többsége biztosítva van, mert a kilépettek konstruktív csoportja feltétlenül támogatja a kormányt, akár úgy, hogy viszályon, akár úgy, hogy különállását megtartva megszavazza a kormány javaslatait.

A magyar képviselőház különben december elsején ül össze.

A Sztranyavszky-csoport hétfőn a Hungária szállodában értekezletet tartott, amelyről nyilatkozatot adtak ki. A nyilatkozat a többi között a következőket mondja:

— A parlamentben kisebbségben maradt miniszterelnök lemondásának el nem fogadása új

helyzetet teremtett. Mi az új helyzetben is valamennyien szolidárisak maradunk.

A magyar kormány tiltakozása Prágában

A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelentette: Tekintettel arra, hogy a csehszlovák hatóságok az elmúlt napokban több mint hétszáz egvént utasítottak ki és tettek át a határon Tiszaújlak és Feketeardó között, továbbá tekintettel arra, hogy a kiutasítottak számára csupán egy negyedórát haladékot adtak, a magyar kormány erélyeshangú tiltakozását jelentette be a prágai kormánytól és a kiutasított csehszlovák és kárpátaljai állampolgárok magyar és ruszin nemzetiségűek.

Szlovákiában szabad a horogkereszt és a barna ing viselése

Pozsony. Tiso szlovák miniszterelnök a Szlovákiában élő németység megbízottait fogadta. Karmasin államtitkár, a német delegáció vezetője hangoztatta, hogy a Szlovákiában lakó németység jó viszonyt akar a kormánnyal fenntartani. Tiso miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a németységnek a legteljesebb kedvezményeket engedélyezi. Így nem ellenzi, hogy népi egységüket hangsúlyozzák, hogy nemzeti szocialistáknak mondják magukat. — Szlovákiában mindenki nyugodtan viselheti a horogkeresztes jelvényt és a barna inget.

A magyarországi németység nem azonosítja magát a pángermanizmussal

Budapest. A magyarországi németek képviselői új országos német egyesületet alakítottak, Volkshund der Deutschen in Ungarn elnevezés alatt. Ez az alakulás vasárnap tartotta az első közgyűlést. Basch Ferenc megnyitó beszédében hangoztatta, hogy

a magyarországi németseget nem szabad a pángermanizmussal megbélyegezni.

Idézte Hitler szavait, hogy Magyarország és Németország között a határok véglegesek. A tisztikar megválasztása után az ülés véget ért.

XI. Pius pápa tul van a válságon, de vatikáni körökben nyugtalanság uralkodik. Öszentsége egészségi állapota miatt

Vatikánváros. A Szentatya állapotáról érkezett legújabb hírek örömdetes javulást jelentenek. A pápa az éjszakát nyugodtan töltötte és aludt is keveset. Milani professzor szerint a Szentatya tul van a válságon, de attól lehet tartani, hogy a pápa magas kora és a két év előtti betegség által előidézett testi gyengeség miatt újabb rohamot kap. Éppen ezért a vatikáni körökben nagy a nyugtalanság, bár semmi különös intézkedést nem foganatosítottak, amiket az egyházi körök aggodalma indokoltá tette. Az egyedüli intézkedés, amit a pápa kérelmére foganatosítottak az, hogy a bihorosokat és a római kongregációk vezetőit felhatalmazták, hogy a pápa megkérdezése nélkül intézzék el hivataluk összes sürgős ügyeit. A pápa tegnap fogadta a magyar zarándokokat, akiket Serédy Jusztinián hercegprimás és a magyar püspöki kar vezetett. A pápa tízperces beszédet intézett a zarándokokhoz, majd megáldotta őket.

Rómából jelentik: XI. Pius pápa egészségi állapota annyira megjavult, hogy vasárnap délelőtt 1 órakor a magyar zarándokcsoportot

fogadta, amelyet Serédy Jusztinián bíboros hercegprimás s öt püspök vezetett Rómába. A pápa a kozisztoriális teremben fogadta a magyar zarándokokat, akikhez tíz perces beszédet intézett. A pápa áldását adta a magyar zarándokokra. A pápát hordszéken hozták a kozisztoriális terembe.

Érdekes kilépés az angol szabadelvű pártból

London. Sir Henry Lunn, az angol liberális párt alelnöke hétfőn bejelentette a pártból való kilépését. Sir Henry Lunn kilépését azzal indokolta meg, hogy a liberális párt vezetői háborus politikát folytatnak, amelyet ő nem helyesel. Sir Henry Lunn egyben közölte azt is, hogy teljes mértékben támogatja Chamberlain politikáját. A müncheni egyezmény megkötése óta Sir Henry Lunn a harmadik a liberális párt vezérei közül, akik a párt külpolitikai állásfoglalása miatt kiléptek a pártból. (R.)

December 18-án választ Szlovákia

Pozsony. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka Pozsony uccáin falragaszok jelentek meg, amelyek tudatják, hogy

a szlovák kormány december 18-ikára kiírta a szlovákiai választások megtartását.

Ez a váratlan elhatározás magyar körökben nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert a jelölő-listákat már tegnap, vasárnap délig közzétehetőleg letétbe kellett helyezni. Az egyesült magyar párt úgy oldotta meg a kérdést, hogy egy jelölő-listát helyezett letétbe.

Sokol képviselő, a Hlinka-féle szlovák néppárt főtitkára, a választási bizottság elnökének a december 18-iki szlovákiai általános választásra egyetlen jelölő-listát nyújtott át, amely száz nevet tartalmaz, közöttük a német és a magyar népcsoportok képviselőinek neveit is.

Pozsony. Vavrecska, csehszlovák propagandaügyi miniszter vacsorát adott a külföldi újságírók tiszteletére. Kijelentette a vacsorán mondott beszédében, hogy a második köztársaság nemcsak gazdasági téren kíván együttműködni a német birodalommal, hanem külföldi kapcsolatait is a leghatalmasabb szomszédjának érdekei szerint építi ki.

A szlovákiai németység lapja, a Karpatenpost, vasárnapi számában cikket közöl, amely szerint csütörtökön a lengyel határmegállapító bizottság közölte Tátrafüred igazgatóságával, hogy a Csorba-tó, a Poprádi-tó, a felső és alsóhági tátrai lejtők legnagyobb része Lengyelországhoz kerülnek.

URANIA premiermozgó Tel. 12-32

Ma utoljára

„Uj bálványok”

Clark Gable, Myrna Loy, Spencer Tracy

HOLNAP PREMIER!

AZ URANIA hozza szezon legnagyobb, leg-érdekesebb francia filmjét, a

Máltai ház

Erotikus világláger!

Jegyelővét, pénztár nyitva: D. e. 11-től.

Csak 16 éven felü lieknek!

Megírta őszinte emlékiratait Geraldine Farrar, a világhírű énekesnő Romantikus séták a német trónörökösrel

Newyork, Geraldine Farrar, a világhírű amerikai énekesnő, a boldog békeidők ünnepeit szíjára, akinek a volt német trónörökösrel való barátsága annakidején annyi találgatásra adott okot, megírta emlékiratait, amelyek általános szenzációt okoztak Amerikaszerző.

Egy világhíresség kezdete

Geraldine Farrar emlékiratai már külső formában is eredetiek. Memoárjait úgy adta ki, hogy az egymást követő fejezeteket felváltva hol ő, hol az édesanyja írta. Ez a forma lehetővé tette azt, hogy a Metropolitan Opera legnépszerűbb sztárjáról az édesanyja olyan dolgokat is elmondhasson, amelyeknek megírása magának az énekesnőnek kényelmetlen lett volna.

Csak az alkotó magának fogalmat Geraldine Farrar páratlan népszerűségéről, amelyet azóta sem tudtak túlszárnyalni még a hollywoodi filmsztárok sem, akik visszaemlékeznek 16 évvel ezelőttre: Geraldine Farrar bucsujára a Metropolitan Operától. A nagy énekesnő már fiatal korában megfogadta, hogy 40 éves korában visszavonul a színpadtól, bármilyen sikerei lennének is. Sok más nagy sztár fogadta meg ugyanezt fiatal korában, de míg mások nem tudták fogadalmukat betartani, addig Geraldine Farrar állta a szavát, jóllehet népszerűsége tetőpontján állt.

A nagy énekesnő 1922. április 22-én bucsuzott el a közönségtől. Már hetekkel előbb szétkapkodták a jegyeket és a bucsuelőadás napján a jegyzérek 100 dollárt kértek a földszinti jegyekért. Az erkély legutolsó sorában 50 dollár volt a belépőjegy ára a jegyzéreknél, mégis zsúfolva volt a nézőtér. Geraldine Farrar imádói a harmadik felvonás előtt óriási zászlót bontottak ki, amellyel beborították az egész erkélyt. Hatalmas betűk hirdették: Csak te egyedül!

Eredetileg arra gondoltak az ünneplők, hogy Geraldine Farrar autóját selyemkötelekkel végigvontatják a Broadway-n, azonban odakint olyan óriási tömeg gyűlt össze azokból, akik nem tudtak a Metropolitan Operában bucsut venni rajongásig szeretett kedvencüköül, hogy nem lehetett a tervet megvalósítani. A világhírű énekesnő rajongói azóta sem tudtak elszakadni kedvencükötől és a posta ma is ezerszámra hozza a leveleket vidéki birtokára.

Szép napok a berlini udvarnál

Frígyes volt trónörökös, aki akkor még nőtlén volt, megkérte Hochberg grófot, hogy mutassa be az újonnan feltűnt csillagnak. Geraldine Farrar és az édesanyja a most megjelent memoárokban maguk is elismerik, hogy a német trónörökös szerelmes volt Geraldine-be. Csakhamar megkezdődött azonban a pletyka Berlinben.

Emlékirataiban a művésznő csak annyit írt erről az úgyról, hogy a trónörökös rajongása inkább a művésznőnek, mint a nőnek szólt, barátsága tiszta és platói volt. Időnként tényleg találkoztak titokban és karonfogva romantikus sétákat tettek Berlin környékén; Geraldine Farrar bevallja azt is, hogy elcsattant közöttük egy-két ártatlan csók, de tagadja, hogy bármi egyéb is lett volna közöttük. Tény az, hogy a kamaraénekesnő édesapja a nyílt uccán megvert egy berlini szerkesztőt azért, mert azt írta lapjában, hogy a trónörökös titokban magával vitte hosszú cirkáló utra a császári jachton Geraldine Farrart, akit matrózinaként csempészett volna a hajó fedélzetére.

Geraldine Farrar jóbarátja maradt a trónörökösnek házassága után is. A világháború után, amikor az ex-trónörökös fia, Lajos Ferdinánd herceg ellátogatott Amerikába, a fiatal Hohenzollern felkereste édesapja hajdani ideálját a birtokán. Az ex-trónörökös megleghangú üzenetét hozta a fiatal herceg, aki a detroiti Fordgyárba ment tanulni.

A montecarloi operaház vendégszereplésre hívta

Geraldine Farrar zenebarát családból származott. Ugy édesapja, mint édesanyja imáda a zenét és a kis Geraldinet gyerekkorától kezdve énekesnőnek nevelték. Még 12 éves sem volt a szép lányka, amikor egy amatőr operatársulat előadásán ő személyesítette meg Jenny Lindet, a 80-as évek világhírű amerikai énekesnőjét.

Az akkori idők legelső tenoristája, Jean de Reszke kíváncsi lett a csodagyerekre és meghallgatta énekét. De Reszke megjósolta, hogy a világ legelső énekesnője lesz belőle.

A gyerek szülei de Reszke véleménye hallatára sürgősen kivetették a lányka manduláit, azután kölcsönkértek 500 dollárt és felutaztak Newyorkba, hogy bemutatassák a gyereket a nagy Melba asszonynak. Ugy Melba, mint Nordica nyomban felismerték tehetségét és Nordica ajánlólevelet is adott Berlinbe.

A Metropolitan Opera is szerződést ajánlott a lánykának, de csak szerény fizetéssel. Geraldine szülei az ajánlatot visszautasították és inkább 30.000 dolláros kölcsönt vettek fel, hogy lányuk Európában próbáljon karriert csinálni. Egyideig Párisban tanult, azután Berlinbe akart menni Lilli Lehman-hoz, a híres énektanárnőhöz, de Geraldine Farrarnak olyan rossz írása volt, hogy Lilli Lehman nem tudta elolvasni a leveleit és végül is csak akkor hívta Berlinbe, amikor Geraldine édesanyja írt neki levelet.

A von Rath család szerepe

Nordica ajánlólevelei megnyitottak minden kaput a fiatal amerikai énekesnő előtt a német fővárosban. A Párisban meggyilkolt von Rath követtségi tanácsos szülei és nagyszülei karolták fel elsősorban Geraldine Farrart. A von Rath-család egyike volt a császári udvar legbefolyásosabb arisztokrata családjának. Olyan büszkék voltak ősrégi nemességükre, hogy a hercegi rangot is visszautasították.

A von Rath-palotában zeneestélyt rendeztek Geraldine Farrar bemutatására. Meghívták Hochberg grófot, a berlini opera intendánsát is, aki nyomban szerződött az újonnan feltűnt amerikai csillagot. Ekkor kezdődött Geraldine Farrar igazi karrierje és barátsága a császári udvarral.

meg a berlini opera első énekesnőjét. Geraldine Farrar itt megismerkedett a békeévek minden hírességével. Új barátai között volt Caruso, Lina Cavallieri, Mata Hari, a szép Otero, Liane de Pougy, Refane asszony, Coquelin, Isidora Duncan, Cleo de Merode, Lipót belga király barátnője és Scotu, aki állítólag feleségül akarta venni.

Berlin ünnepelt énekesnőjének a szíve vágyott vissza Amerikába és II. Vilmos császár végül hosszas könyörgésre 3 évi szabadságot adott az udvar kedvencének. Amerikai bemutatkozásán óriási siker volt és a Metropolitan Operahouseban legfeljebb Caruso népszerűsége versenyezhetett vele.

Geraldine Farrar volt az egyetlen, aki Toscaninivel szemben is diadalmas tudott maradni a Metropolitanban, pedig az új igazgató, Gatti-Casozza minden erejével az akkor még fiatal Toscaninit támogatta.

A világháború éveit nehéz megpróbáltatást jelentettek Geraldine Farrar számára, mert szülőföldje és „fogadott hazája”, Németország, szembekerült egymással. Sok baja volt emiatt Geraldine Farrarnak, aki a háború ellenére sem akart illojális lenni német barátaival szemben.

Az összetépett filmszerződés

1915-ben Geraldine Farrar saját autómobilján ellátogatott Hollywoodba, ahol akkor Mary Pickford, Clara Kimball Young, Mabel Normand, Lillian Gish és nővére,

azonkívül Charlie Chaplin voltak a ragyogó csillagok. Geraldine Farrar tetőtől-talpig fehér rókába öltözve szállt ki pompás autómobiljából. Sam Goldwyn, aki már akkor is az amerikai film élén állt, 250.000 dolláros szerződést terjesztett eléje, Geraldine Farrar fejedelmi mozgalommal kettétépte a szerződést és Goldwyn lábai elé dobta.

Még az emlékiratokból sem tudjuk meg, hogy mi volt azután az az összeg amelyért Amerika legnépszerűbb énekesnője végül is hajlandó volt három némafilm főszerepét eljátszani. Az egyik ezek közül a „Carmen” volt, a másik pedig Szent Johanna címszerepe. A Szent Johanna egyik epizód szerepében a nagy Farrar mellett bemutatkozott egy fiatal filmszínész, Rodolpho Valentino, akiről akkor bizony még senki sem tudta, hogy milyen híres lesz még valaha.

Geraldine Farrar hatalmas vagyont gyűjtött és igazán nincsenek gondjai. Ékszeréről legendákat mesélnek és van többek között egy szivalaku 30 karátos gyémántja, amelynek értékét fel sem lehet becsülni. A nagy énekesnő visszavonultságában is boldog és megelégedett. Házassága szerencsétlennek bizonyult, mert Lou Tellegan, a remek profilu amerikai filmszínész hülsen lett hozzá. Geraldine Farrar nem ment másodsor férfihez, pedig számtalan ajánlat között válogathatott volna. Mindent összevéve, nagyon boldogan él gyönyörű birtokán és nem kívánczik vissza abba a mozgalmas életbe, amelynek évtizedeken át középpontjában állott.

Sikerült mesedélután a Minorita Kulturházban

Hangulatos, színes mesedélutánt tartottak vasárnap délután az aradi Minorita Kulturházban. A Szociális Misszió Nővédelmi Hivatala a szegény gyermekek felruházására fordította a mesedélután tiszta jövedelmét. A rendkívül ügyesen összeállított szórakoztató műsor nagy tömeget vonzott: a Kulturház dísztermét zsúfolásig megtöltötte a gyermek-nézők tömege, még az előadás megkezdése előtt elfogyott minden jegy, úgyhogy sokan helyhiány miatt nem tudták végignézni az előadás műsorát.

A királyhymusz elhangzása után Szöllösi Istváné meséje, a „Mikulás almája” szórakoztatta a gyermek hallgatóságot. Ezután karének következett, a római katolikus elemi fiúiskola növendékeinek kórusa nagy sikert aratott. Sakelmann Boriska játszotta el ezután a „Babatragedia”-t s a hallgatóság meleg tapsal jutalmazta játékát. A „Gizike babái” című kis szindarabban a katolikus elemi fiúiskola elsősztályos növendékei szórakoztatták a hallgatóságot. A tiroli táncot Vas Boriska növendékei adták elő, ugyancsak nagy sikerrel. Meggyessy Pista monológja, „Lacika bajban” sok vidámságot fakasztott és a „Bababemutató” szereplői: Reicher Éva, Nussbaum Marika is kellemesen szórakoztattak. Gruber Éva énekszámai, a „Mikulás történet” (Nagy Marika, Takács Mária) és a „Nagymosás” (Kócsy Ági, Tövisháthy Baby) is szünni nem akaró tapsvihart váltott ki. A „Mikulás történet”-ben játszottak még a Jézus Szíve énekkar tagjai és a római katolikus fiú elemi iskola II. osztályos növendékei is. A mesedélután műsorát szellemesen, vidáman konferálta Páscu Lia és Berta Magdi.

Karbid lámpával narancsot érlelt — 15 halott

Genovából jelentik: Borzalmas robbanás történt az egyik genovai uccán. Egy déljgyümölcs kereskedés épülete felrobbant. Az összeomló falak törmelékkel 15 embert agyonszúrtak. Többen súlyosan megsebesültek. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a robbanást hűvös könnyelműség idézte elő. A gyümölcskereskedő ugyanis karbidlámpás készülékkel érlelte az éretlen narancsokat. A lámpában felgyűlt gáz meggyújtadt és levegőbe repítette az épületet. A kereskedőt letartóztatták.

Eltitelték a magyar származású newyorki szobrász-modell gyilkosát

Newyorkból jelentik: Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett az a hármas gyilkosság, amelynek áldozata a magyar származású, csodaszép Gedeon Veronika szobrász-modell, az édesanyja és Byrnes Frank nevezetű fiatalember volt. A gyanú Irvin Robert ifjú szobrászra irányult, aki be is vallotta, hogy ő követte el a gyilkosságokat és tettét féltékenységből hajtott végre. A bíróság most ítélezzett felette és több napos tárgyalás után életfogytiglani fegyházzal sújtotta.

Ne kísértetezzen, hanem
Hammernál vegyen !!

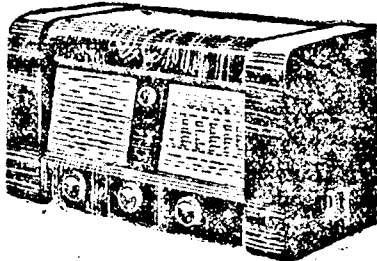
500 drb. csodásabbnál csodásabb rádió közül választhat

az összes világmárkák raktáron!

„Graetz”, „Minerva”, „Eumig”, „Kapsch”, „Standard”, „Orion”,
„Radione”, „Zenith”, „Straaflurter”, „Imperial”, „Baronetta” rádiók

Kedvező részletfizetésre kaphatók

HAMMER ZSIGMOND és FIA Bul. Reg. Ferdinánd 27. Tel. 18-47.

ÉRTESÍTÉS!

Karácsonyi vásárunkat, úgy mint eddig is, ebben az évben is
december 1-én nyitjuk meg

Karácsonyi vásárunk üzletházunk összes helyiségeiben kerül lebonyolításra és különösen felhívjuk i. t. vevőink figyelmét emeleti kiállítási helyiségünkre, ahol több, mint 50.000 drb. különböző leg-szebb, legújabb disztárgy és háztartási cikk kerül 20-30 %-os árengedménnyel eladásra.

Olcsó árainkon felül minden vevőnknek december 1-től kezdődőleg ajándék-szelvényt adunk, mely szelvények tulajdonosai a sors szerencsésére bizva, Lei 50.000 értékű különböző ajándékot nyerhetnek. Ezen ajándékozási akciónk már közismert.

72 főnyi begyakorlott személyzetünkkel, 3 pénztárnál és 3 csomagoló-asztalnál különös gondgal, figyelemmel, előzékenységgel és gyorsasággal tudjuk minden vevőnket kiszolgálni.

Igyekszünk ebben az évben is hivatásunknak megfelelni és minden vevőnknek szükséglete beszerzésében nagy választékkal és olcsó árakkal segítségére lenni.

Kérjük, hogy meghívásunknak tegyen eleget és látogassa meg vételkötelezettség nélkül üzletházunk földszinti és emeleti összes kiállító helyiségeit.

Tisztelettel:

SZABÓ ALBERT

üveg- és porcellánnagyáruháza

A francia frontharcosok szövetsége közvetít a kormány és a szakszervezetek között

Egész Franciaország lázas izgalommal várja a szerdai nagy sztrájkot és a fejleményeket

Páris. (Rador.) A francia szakmai szervezetek délkeleti szövetségének uniója nyilatkozatot tett közzé és az általános munkaszünetesség határozataival szemben kéri, hogy tagjai szerdán megjelenhessenek munkahelyeiken, mert a jelenlegi körülmények között alkalmatlannak tekinti az agitációs tevékenységet.

A kereskedelmi vállalatok nemzeti szövetsége sokszorosítva a következő nyilatkozatot küldte el tagjaihoz: Mindazok a vállalatok, a melyek „nagyáruház“, „szabottáru bazár“ és „galerie“ név alatt működnek, a szerdára hirdetett sztrájk napon a szokott időpontban megnyitják üzleteiket.

A Renault gyár igazgatósága hétfőn 25 ezer munkásának külön-külön, személyre szóló elbocsátási értesítést kézbesített ki, azzal a meghagyással, hogy a munkások ni alkalmaztatásuk esetén szintén személynként kell, hogy felvételüket kérvényezék. A Frontharcosok Szövetsége vállalkozott arra, hogy közvetít a kormány és a szakszervezetek között.

Politikai körökben úgy hiszik, hogy a közvetítésnek csak akkor lehet sikere, ha a szakszervezetek előbb visszavonják az általános munkaszünetelésre vonatkozó rendelkezésüket. Hír szerint

a Szociális Unió is közvetítésre készül és fel akarja kérni Daladiert, hogy december 6-ra hívja össze a parlamentet.

a szakszervezetek pedig addig függesszék fel a sztrájkot, vagy sztrájkterveiket. A szocialista párt egy csoportja különben Paul Boncour és Frossard vezetésével felkereste Daladier miniszterelnököt, akit arra kértek, hogy december 6-ra hívja össze a parlamentet.

Valenciennes. (Rador.) Az anzini bányamedence bányamunkásainak szövetsége elhatározta, hogy abban az esetben,

ha a bányatársulatok munkaelbocsátásokat hajtanak végre, a már elhatározott munkaszünetetést november 30-a után is folytatja.

Messzemenően biztosítják a szlovákiai magyarság jogait

Pozsonyból jelentik: Esterházy János gróf, a szlovákiai magyarság vezetője felhívást intézett a szlovákiai magyarokhoz:

— Minden itteni magyarnak az a kötelessége — mondja a felhívás — hogy kitartson azon a helyen, amelyre a sors állította. Tartunk ki és munkálkodunk az ittmaradt magyar nemzet boldogulásán.

A szlovákiai egyesült magyar párt nyitrai csoportja vasárnap délután értekezletet tartott Nyitrán és a tanácskozás során Esterházy János gróf fontos bejelentéseket tett.

Közölte, hogy a Szlovákiában maradt magyarságnak nincs oka a kétségbeesésre, mert az ott levő magyarok jogai messzemenően biztosítva lesznek. Bejelentette, hogy a szlovákiai kormány magyar ügyosztályt létesít és a magyar kisebbségek helyzetét nemzetközi úton is ellenőrizni fogják.

A magyarság számarányának megfelelően

az általános munkaszünetesség szervezetei továbbra is élénk tevékenységet fejtnek ki a szerdára kimondott általános munkaszünetelés érdekében. Felszólították a kereskedőket, hogy a kérdéses időben huzzák le üzleteik redőnyét és felhívták a szülőket is, hogy szerdán ne küldjék iskolába gyermekeiket.

A Dunkerque-ben levő Santierelor France munkásai, akik hétfőn reggel felvették a munkát, délelőtt egynegyed 10 órakor ismét sztrájkba léptek. A délelőtt folyamán sztrájkba lépett munkások száma 5000. A Havas ügynökség jelentése szerint az anzini szénmedencében a bányász-szindikátus parancsa folytán a munkát ismét megkezdték. Valamennyi bányamunkásai megjelentek munkahelyükön.

kell, hogy résztvegyen a mandátumok elosztásában.

Esterházy János gróf, Kozma Ferenc, a magyar párt főtitkárának társaságában az ülés után gépkocsin Pozsonyba indult. Utközben az autót baleset érte. Vöröskő község előtt *a nagy ködben Esterházy, aki maga állt a kormánynál, az úrokba fordított a kocsit.*

Esterházy János gróf a homlokán sebesült meg könnyebben, míg Kozma csak kisebb zúzódásokat szenvedett.

CORSO 5, 7.15 és 9.15 **Ma u'oljára!**

Apacs-szenvedély

Jean Gabin zseniális alakítása.
Ófelsége külföldi utjáról külön hirdető!

Holnap premi r! A flandriai gárda

Marcelle Chantal, Pierre Renoir

Aram és áram nélküli
legmodernebb géppel

Dauer 200 leiért „LUX“ női todrász-szalokban,
a Minorita-templom mellett

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 540 lei || Negyedévre... 210 lei
Hónapról... 420 „ || Egy hólapra... 70 „

Ujra megszólal Hubermann hegedűje

Montecatini-ből jelentik: Alexandriában sok-hónapos betegség után ismét a koncertdobogóra lép Hubermann Broniszláv, a kiváló hegedűművész, akit — mint emlékeztetés — repülőszerecséltenség ért és hosszú ideig kénytelen volt pihentetni világhíres hegedűjét.

Csodálatosképpen a művész nem sérült meg súlyosabban, de ami számára a legborzasztóbb volt, mind a két kezét összeroncoltta az esésnél. Főképpen a balkezét sérült meg olyan súlyosan, hogy a szakértők azt hitték, sohasem fogja többé kézbevenni a hegedűt. Hő napokig tartó gondos ápolással és szakszerű kezeléssel, amelyben a világ több tudósa vett részt, végül is meggyógyították Hubermannnt. Montecatini-ben néhányhetes utókurát tartott és ott gyakorolt először: Olaszország egyik neves sebésze elragadtatva mondta:

— Az orvostudomány csodája! Sohasem hittük volna, hogy így tud majd hegedűlni sérült kezeivel.

Valóban, Hubermann két keze teljesen meggyógyult. Majd sokáig gyakorolt, és most Alexandriában ismét a közönség elé lép. Nőv közeli városban ad koncertet, majd visszatér Európába, ahova több szerződés szólítja. Anzliában zenekari estet és szólókoncertet rendez és január végén ellátogat a kontinensre.

— **IDŐJÓSLAT.** Borult idő és a hőmérséklet esikének várható.

— **ZÜRICH TÖZSDEZARLAT:** Páris 11.41 és fél, London 20.41, New York 440 és ötnyelcad, Brüsszel 74.52 és fél, Milánó 23.17 és fél, Amszterdam 239.75, Berlin 176.50, Szófia 540, Prága 15.05, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

— **Pacha püspök hazaérkezett.** Pacha Ágoston dr. megyéspüspök, aki Waltner József dr. kanonok, püspöki irodagazgató kíséretében Belgrádban járt Ursicak katolikus érsek látogatására, tegnap visszaérkezett Temesvárra.

— **LENGYELORSZÁG GYARMATOT IGÉNYEL.** Varsóból jelentik: A lengyel gyarmati liga megoldási formát fogadott el, amelyben követeli, hogy Lengyelországnak is adjanak gyarmatokat. Ez az emlékirat rámutat arra, hogy 35 millió lakosságú nemzetnek joga van gyarmatokhoz. (R.)

— **INNITZER BIBOROS, BÉCSBEN MARAD.** Vatikánvárosból jelentik: Hivatalosan cáfolják azon híradást, amely szerint Innitzer biborost visszarendelik Bécsből. (R.)

— **ARADMEGYEI ORVOS TRAGIKUS HALALA.** Új veszteség érte az aradmegyei orvosi kart. Nagylakról érkező jelentés szerint Landesberg Henrik dr., a megyei orvostársadalom egyik fiatal és rokonszenves tagja 44 éves korában elhunyt. Dr. Landesberg Henrik, aki 20 év óta fejt ki érdeműs orvosi tevékenységet, néhány nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett, úgy hogy autóján átszállították Szegedre, ahol Vidakovics Kamil dr. egyetemi professzor megállapította, hogy gyomorvérzést kapott. A műtét már nem segíthetett a nagybetegen, aki vasárnap elhunyt. Temetése Nagykátán lesz. Halálát feleségén, két gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— Svájc helyesli a kormány pénzügyi intézkedéseit. Bernből jelentik: Svájcban a kormány bizonyos pénzügyi intézkedései ügyében népszavazást rendeztek. A népszavazás alkalmával 507.000 ember szavazott a pénzügyi intézkedések mellett és 194.000 ellene. A népszavazáson Svájc lakosságának 56 százaléka vett részt.

— **MEGKEZDTEK A NYUGDIJAK KIFIZETÉSÉT.** Az aradi pénzügyigazgatóságra vasárnap délelőtt megérkezett a nyugdíjak kiutalása. Ennek megfelelően bétőlön megkezdtek a nyugdíjak kifizetését és azt kedden folytatják.

— **Bezárják azokat a műhelyeket, amelyek nem tudják a munkakamarai működési engedélyt felmutatni.** Bucurestiből jelentik: A Rador távirati iroda jelentése szerint december 31-ike után bezárják mindazokat a műhelyeket és üzemeiket, amelyeknek tulajdonosai nem rendelkeznek a munkakamrák által kibocsátott működési igazolványokkal.

— **Halálozások Temesváron.** Hirsch Simonné, Ekstein Berthold és Sezgall Dávid temetése hétfőn délután három órakor ment végbe a zsidótemető balottasházából.

— **Német tisztet delegálnak a ruszin kormány mellé.** Prágából jelentik: Hivatalos jelentés szerint egy német tisztet tanácsosi címmel delegálnak a ruszin kormány mellé.

— **Ha elegáns, jó öltönyt és télikabátot akar, csináltassa meg a „LORD“ szabóságnál.** Bulev. Regina Maria 2—4. Telefon: 18—44. Valódi angol és Langer szövetek.

— **HATVANÖT HALOTT, TIZENNEGY ELTUNÉS A BATAVIAI ARADÁSOK ALDOZATMÉRLEGE.** Bataviából jelentik: A hatalmas áradásoknak 65 halálos áldozata van, 14 ember pedig nyomtalanul eltűnt. A kár felbecsülhetetlen.

— **Szabadióra helyezték a budapesti Nemzeti Színház nemzetgyalázzással vádolt tagját.** Budapestről jelentik: Gárdos Kornéliát, a Nemzeti Színház politizálás miatt elbocsájtott tagját, akit a rendőrség néhány nap előtt nemzetgyalázzás címén letartóztatott, a vádtanács ma délelőtt szabadióra helyezte.

„SCALA“ Nagyfilmek színháza
Telefon: 20—10.

Szerdán először

Nina Petrovna

házugsága.

Egy kurtizán szenvedés élete. — Színhely: A régi Bécs és Szentpétervár. — Isa Miranda, Fernad Gravey. — Rendezte: Tornyanszky

Ma kedden utoljára

Dzsungei-szerelem

szines filmesoda.

Minden előadásban 6 óráig II. Carol király és Mihai nagyvajda londoni utazása az új Fox-journalban 5. 7. 15 és 9. 15

— **SZADISTA MERÉNYLŐ GARAZDALKO-DÁSA EGY ANGOL VÁROSBAN.** Londonból jelentik: Halifax városban az utóbbi napokban ismeretlen és titokzatos merénylők 11 asszonyt támadtak meg és késekkel el akarták torzítani arcukat. A városban óriási pánik uralkodik. (Rador.)

Francia humor

— Az igazgató ur Ausztráliába utazott. Páncsoljon befáradni, ha talán megvárni óhajtja.

— **Menekült magyar családok részére „gyűjt“ egy szélhámós.** Kevés lelkiismerettel, de annál több leleménységgel rendelkező, egy temesvári állítólagos vasutas a csehszlovákiai eseményeket sorozatos szélhámóságok elkövetésére használta fel. Egy hónappal ezelőtt a volt Magyar Párt egyik volt vezetőjének lakásán esengett a telefon és a jelentkező hang a következőket közölte: — Itt egy vasutas beszél az állomásról. Tudatni akarom önnel, hogy három menekült magyar család érkezett Csehszlovákiából, egy lei nélkül és tizenegy gyermekkel állanak itt. Lugosra akarnak utazni, ehhez azonban szükségük volna százötven leire. Kérem, ön mint volt magyarpárti vezető, talán tudja a módját annak, hogyan lehetne ezt az összeget összegyűjteni. Hang sulyozom azonban, hogy sürgősen, mert a vonat nem sokára indul... A felhívott ur közölte, hogy a magyar párt betiltása révén nem rendelkezik semmilyen alappal s ezért a legjobb lenne, ha az illető a Józsefvárosi missziónévűekhez fordulna, akik azonnal kimenének az állomásra és a tényállás ellenőrzése után segítenének az ittrekedt három magyar menekült családon. Ezzel ez a beszélgetés véget is ért. A felhívott ut még aznap délután egy temesvári magyar ügyvédnél tett látogatást s legnagyobb meglepetésére azt az urat találta a hivatalban, aki délelőtt telefonon jelentkezett. Ugyanis ismerte őt már azelőttől s alig, hogy megpillantották egymást, a vasutas azzal vártta ki magát, hogy a vasuti műhely mérnöke küldte őt ide, hogy az ügyvéd révén szerezzesse meg a menekültek további jutásához szükséges összeget. Ez a két eset október végén történt, a napokban pedig több helyen megismétlődött. Ezuttal a Magyar Nőegylet vezetőtagjait telefonálta végig a szélhámós vasutas ugyanazzal a trükkkel, mint egy hónappal ezelőtt. Az egyik ilyen telefonhívás után a nőegylet kiment az állomásra, hogy a bajba került magyar családok hazautazását elősegítse, azonban az állomáson mitsem tudtak csehszlovákiai magyar menekültekről. Nyilvánvaló tehát, hogy közönséges szélhámósokdásról van szó, mely bünyügyi eljárást kíván maga után. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a magyar társadalom figyelmét arra, hogy hasonló, vagy más természetű félrevezetést célzó trükköknek ne dőljön be, mert ha jótékonyágról van szó, akkor ennek a jótékony szervezetek révén mindenki eleget tehet.

— **Hat hónapra ítélték egy temesvári urlasszonyt, mert házasságot tört és elhagyta családját.** Temesvárról jelentik: Mezei Constantin, temesvári erdőigazgatósági tisztviselő válopt indított felesége ellen, akit ugyanakkor feljelentett házasságtörés és családelhagyás címén. A házasságtörési ügy törvényszéki tárgyalásán a férfi igazolta, hogy felesége vétett a hitvesi hűség ellen és elhanyagolta családanyai kötelességeit. Az asszony tagadta a házasságtörés vádját, ami szerinte azért sem forog fenn, mert férje a szóbanforgó eset után megbocsátott neki és egy ideig még együtt éltek. A törvényszék viszont bebizonyította a vádat és Mezeinét házasságtörés és családelhagyásért hat hónapi elzárásra ítélte. Mezeiné az ítéletet megfellebbezte.

— **AZ ARADI ES MEGYEI VÉNDÉGLŐSÖK SZINDIKÁTUSA** hétfő délután 5 órára közgyűlést hívott össze, amely azonban a tagok nagyrészenek távolmaradása miatt elmaradt. A közgyűlést december hetedikén délután öt órakor tartják meg a megjelent tagok számára való tekintet nélkül.

— **KIVONJÁK A FORGALOMBÓL A MÁSODIK TÍPUSU EZERLELES BANKJEGYEKET.** Bucurestiből jelentik: A Román Nemzeti Bank kivonja a forgalomból a második típusú 1000 leles bankjegyeket. Ezek a bankjegyek a 19—4, 15—33 dátumot viselik és többszintűek, amely színek közül az uralkodó szín kék és világossárga, a bankjegy előlapjának főszövege illa színnel van nyomtatva. E bankjegyeket november 26-ával kezdődőleg váltják be. Bucurestiben a Nemzeti Bank beváltóhivatalában, Str. Lipsani 25., vidéken pedig a Nemzeti Bank valamennyi fiókjánál. A beváltás határideje 1938. december 31., amely időpont után a még beváltatlanul maradt 2-ik típusú 1000 leles bankjegyek értéküket veszítik.

— **Vallásos összejövetelek mentesek az előzetes engedélyektől.** Gyulafehérvárról jelentik: A gyulafehérvári római katolikus püspökség azzal a kéréssel járult Maros tartomány királyi helytartójához, hogy engedélyezze az egyháztanácsok, vallásos egyesületek gyűléseinek megtartását anélkül, hogy minden egyes esetben kérni kelljen az ilyen gyűlésekre engedélyt. Maros tartomány királyi helytartója a következő átiratban válaszolt a kérésre: 4224—1938. szám. Válaszolva az önök 3130—1938. számú kérésére, tudatjuk önökkel, hogy utasítottuk alantás közgeinket a VI. hadtest 2-ik számú rendeletének végrehajtására, amely szerint az állam által elismert egyházak vallásos összejövetelei mentesek minden engedélytől. Megemlítettük utasításainkban azt is, hogy ugyanezen elbírálás alá esnek a római kat. püspökség által elismert Mária-társulatok is, amikor egyházi ellenőrzés alatt ügyeik megbeszélésére gyűlnek össze.

— **CSENDELET A SPANYOL POLGARHA-BORUBÓL.** Barcelonából jelentik: Hétfőn délelőtt 11 órakor öt bombázó repülőgép bombázta a kikötőt. Két angol hajó súlyosan megsérült. (R.)

— **Elopták egy aradi ügyvéd téli kabátját.** Kellemtelen meglepetés érte dr. Oherman Dante aradi ügyvédet. Vasárnap a színházban eltűnt az ügyvéd téli kabátja. Az ügyben a nyomozás megindult.

— **AZ ELSŐ TELEFONBESZÉLGETÉS A SARKVIDÉKKEL.** Kopenhágából jelentik: Kopenhága és a Sarkvidék között most folyt le az első telefonbeszélgetés. Eligl Knuth dán északsarki kutató felhívta az egyik kopenhági újságíró. A beszélgetést a bla-avandi dán rádióállomás közvetítette. A közvetítés kitűnően sikerült. Knuth Grönland északi részében a légtérbe építette bele a kis távbeszélő állomást.

— **Tűzveszedelmet okozott a dísznóperzéselés.** Magyarpécskáról jelentik: Tóth Hevesi Sándor, magyarpécskai gazdálkodó dísnót vágott és a perzselésnél egy szikra a közelben levő istálló tetelére pattant. A felhalmozott szalma és takarmány is lángba lobbant, úgy-hogy a kivonult tűzoltóság az istállót már nem tudta megmenteni, csak a házat, amelybe a lángok már ugyan csak bekapáltak. Az égő istállóból az állatokat sikerült még idejében kimenteni, így csak az istállóépület és a felhalmozott takarmány lett a lángok marialéka. A kár mintegy 20 ezer lei.

Hőcipő, sárolpó és autógumik szakszerű javítását OLCSON VALLALJA VARGA vulkanizáló, P. CATEDRALEI a román templommal szegén szemben.

— **Rezes György aradi zeneszerző újabb sikere.** Reich Rezes György, az aradi társasági élet rokonszenves fiatal tagja, néhány esztendővel ezelőtt több remekül sikerült szerzeménye révén ugrott ki a nyilvánosság elé. Rezes György nevét külföldön is megismerték, úgy-hogy számtalan lemezekre veszik fel és egyik nagy hangos filmnek slágerszáma is ő komponálta. Az utóbbi időben barátai tanácsára a jóhangzó és már ismert Rezes nevet Orbán György álnévvel cserélte fel, egy dalt jegyzett így és máris visszatért a Rezes névhez. Az elmúlt héten azután váratlan meglepetés érte, mert az egyik külföldi színházi lap legutolsó számának kottamelléklete Orbán György legújabb szerzeménye volt. Egyébként két nagyszerű számát az aradi színművészet a „Mégsejtették a miniszteriumot” című darabban betétként illesztették be. Ugy a „Swing-fox”, mint a „Darling...” című szerzeménye nagy és megérdemelt sikert aratott.

Rádiók 125 lei heti részletfizetésre kaphatók. Gyári lerakat: Strada Ilarie Chendi 9., udvari raktárban.

— **Repülőképzést is kapnak a romániai diákok.** Bucurestiből jelentik: A román királyi légügyi szövettség elhatározta, hogy a diákok között fokozott mértékben terjeszti a repülés ismeretét. Egy csomó iskolai növendék a bucaresti-i, mások pedig a vidéken létesítendő 34 repülőmodell-iskolában kapnak oktatást. A főváros 33 strájer parancsnokát és tanárát esti tanfolyamokon képzik ki. Az ország összes fizikai és vegyszertani tanárait tanfolyamon oktatják ki, hogy az iskolákban repülési oktatást adhassanak. A fővárosi és vidéki diákok a repülési oktató központokban látogatásokat tesznek, hogy ismereteiket bővítsék.

— **Száz frankért kelt el egy óriási értékű Rembrandt-kép.** Brüsszelből jelentik: Nemrégiben egy brüsszeli árverésen egy kevésbé értékesnek látszó képet adtak el, mindössze száz belga frankért. A képet később egy műértő a most szokásos árvilágítási eljárásokkal megvizsgálta. Kiderült, hogy a vásznon három festmény van egymás fölött és a legelső kép 1634-ből származik a Rembrandtnak eddig csak a leírásokból ismert „Rachel gyermekeit látja” című festménye. A másik két kép minden művészeti érték nélkül való. Most még hátra van az a nehéz és kényes eljárás, hogy a Rembrandt-képről a rákett két festékréteget eltávolítsák.

— **NAGYMENNYISÉGŰ GÉPKOCSIT SZAL-LIT A SZOVJET A TÁVOLKELETRE.** Moszkvából jelentik: A szovjet hatóságok a Külső Mongóliával fennálló kereskedelmi kapcsolatok kibővítése érdekében elhatározták, hogy a tehergépkocsigyárakat meghatározatlan mennyiségű áru szállítására hívják fel. Az áru rendeltetési helye Mongólia és az anyag Ulán Transzibériai állomás és Kiakhta mongoliai határvároska között kelne át a határon. Nem látszik lehetetlennek azonban, hogy az áru csak tranzit jellegű, mert végcélja Mongólián keresztül: — Kína. (R.)

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszerár, Piața Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)
JANKA gyógyszerár, Bulev. N. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Marășești 1. (Tel.: 17—68.)

— **OSTROMÁLLAPOT BULGÁRIÁBAN.** Tegnap volt husz éve, hogy Bulgária aláírta a neuilly-i békeszerződést. A kormány a tüntetések megakadályozására az egész országban kihirdette az ostromállapotot. A lakosáknak megtiltották, hogy a nap folyamán az utcára merészkedjenek. Az ostromállapot ellenére a szófiái egyetem ifjuság tüntetést rendezett, amit egyes elemek arra használtak fel, hogy zavart szítsanak. A kormány erre minden közlekedést betiltott Szófiában.

— **Filharmonia.** Az aradi Filharmonia Egyesület serény munkával készül évadnyitó hangversenyére. A műsornak különleges érdekességét ad Pop Smarandita operaénekesnő szereplése és Csányi Mátyás nagy zene-karja irt egyik kompozíciójának bemutatása. A klasszikusokat Gluck, Tschaiowsky és Beethoven művel fogják képviselni. Az elnökség felhívja a zenekar összes tagjait, hogy a Kulturpalota kistermében tartandó próbán pénteken este 9 órakor okvetlenül és teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Rózsárdó a Maginot-vonal felett...

Londonból jelentik: A Times párisi jelentése alapján azt a hírt közli, hogy a Maginot-vonal néven ismert francia védelmi övezet területét a tavaszig valószínűleg rózsakertté varázsolják. A munkálatok már megkezdődtek, Giraud asszony a metzi katonai körlet kormányzójának felesége elültette az első rózsát. Még az év befejezése előtt két ezer rózsát ültetésekre kerül sor ezen a vidéken és tavaszig újabb tízezer rózsát ültetést honosítanak meg a komor páncéltornyokat és földalatti erődöket elfedő és körülvevő területen.

— **LÉNYEGESEN EMELKEDETT NÉMET-ORSZÁG ELLÁTÁSI EREJE.** Berlinből jelentik: Reichler dr. német birodalmi földművelésügyi államtitkár, Darre földművelésügyi miniszter legbizalmasabb munkatársa, kijelentette egy Goslarban tartott mezőgazdasági gyűlésen, hogy a németbirodalmat ma a birodalom mezőgazdái a szükségletek nyolcvanhárom százalékával tudják ellátni. 1926-ban Németország mezőgazdasági önellátási arányszáma csupán 66 százalék volt.

— **Katolikus bál Körösbökenyben.** A körösbökenyi római katolikus egyházközség nagyszerű táncmulatságot rendezett vasárnap este a kulturházban, amely alkalommal a „Falu rossza”-t hozta színre az egyházközség ifjatságából alakított műkedvelői gárda. — Kurcsics Gábor plébános, Jurányi Ede egyházközségi elnök vezetése és Izsáky István főkantort rendezése mellett. Ráadásul egynéhány Hecsek és Sajó-jelenetet adtak elő, sok rutinnal és sok humorral. A műkedvelők közül különösen kitűnik: Eppel Antal, Mellig Teréz, Branz Nusi, Papp József, Gulyás László, Izsáky Istvánné, Kiss Mancsi, Csuma Géza, Csuma Margit és ifj. Gulyás János. — Az előadást reggelig tartó tánc követte, melyen igen sokan vettek részt.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Ma, kedden: Ragaszkodom a szerelemhez.

— **ARADI URILEÁNY SZINPADI SIKERE.** A szombati operettpremier alkalmával nagy sikert aratott Dietz Zsuzsi fiatal aradi urileány, aki táncszámára sok megérdemelt tapsot kapott.

FIGYELJE!
December 1-ével megnyílik az
ALBINA-ÉTTEREM
(a volt Lovasberényi)
Kitűnő konyha | Elsőrangú zene
Finom borok | Parkett-tánc
Olcsó menürendszer | Társasvacsorák
délben és este | Előzékeny kiszolgálás!
Abonenseknek bérletrendszer, házhoz szállítva is!
Tulajdonos: Nagy Sándor a „Dacia” volt főpincére

— **A mosóczy-telepi Katolikus Kör Katalin-bálja.** November 26-án, szombat este rendezte meg a Mosóczy-telepi Katolikus Kör hagyományos Katalin-bálját, amely minden alkalommal nagyszerű hangulat és nagy látogatottság jegyében zajlott le. Az idei Katalin-bál is jényesen sikerült. A Mosóczy-telepi Katolikus Kör összes helyiségeit izlésesen feldíszítették ez alkalomra. Este 9 órakor kezdődött meg a kedves, hangulatos mulatság, amely csak a hajnali órákban ért véget. A kitűnő mulatság megrendezéséért az új egyházi tisztikart illeti a legnagyobb elismerés és dicséret, mert az 1938-as esztendői Katalin-bál úgy erkölcsileg, mint anyagilag nagyszerűen sikerült.

Német óriás-repülőgép tömegkatasztrófiaja

Berlinből jelentik: A német légiforgalmi társaság egyik legnagyobb, legújabb gépét, a „Grosser Dessauer”-t horzalmas katasztrófia érte: A nyugatírival Bathurs repülőterén, midőn a 40 személyes óriás-repülőgép földreszállt, egy pálmának rohant és felrobbant. Az égő repülőgép roncsából csak négyen menekülhettek meg. A jelentések szerint a repülőter szűk volta miatt történt a szörnyű tragédia, amelynek a német polgári repülés büszkesége lett az áldozata. A repülőgépet Németország három legkiválóbb pilótája: Blankenberg, Zucht és Kindermann felváltva vezették és az utasok a Junkers repülőgépgyár főtisztviselői és a légiforgalmi társaság megbízottjai voltak. A katasztrófia mélységes gyászt és megdöbbenést váltott ki Németországban.

— **A JUGOSZLAV NÉP CSODÁLATA AZ EGYESÜLT-ÁLLAMOK IRÁNT.** Belgrádból jelentik: Sztójadinovics miniszterelnök rádióüzenetet intézett az Egyesült-Államok lakosságához abból az alkalomból, hogy Jugoszláviát is meghívták a new-yorki világiállításra. Sztójadinovics hangsúlyozta a jugoszláv nép csodálkozását és elragadtatását az Egyesült-Államok tevékenysége iránt és elismeréssel emlékezett meg a jugoszláv nemzeti ideálok megvalósítása érdekében Amerika részéről nyújtott támogatásról. (R.)

— **A Református Leányszövetség és Ifjúsági Szövetség jólsikerült táncos teaestélye.** Nagy sikerrel zajlott le a Református Leányszövetség és Ifjúsági Szövetség Calvin-ucca 3. szám alatti egyházi házában rendezett táncos teaestélye. A hangulatos, bensőséges meleg táncmulatságot Magda háziasszony és Márkus Anna vezették, akik mint főrendezők működtek. A mulatság jelkes munkát végzett még Tarnóczy János titkár is. A cukrászdában Zich Terike, Kotányiné, Nyíri Annus és Turay Ninus szolgálták ki a táncban elfáradt fiatalokat. A falatozóban Rigl Rózsika és Nagy Tusi, a söntésben pedig Albert Géza és Bányai János szorgoskodtak. A pénztárnál Péntes Margit és Deák Sándor tevékenykedtek. A hangulatos világitás szerelése Nagy Ödön munkája, a gyönyörű teremdíszítést pedig Münich Ádám és Lastofka István készítette. A remek hangulatu teaestély a kora hajnali órákban ért véget. A rendezési munkálatokban résztvettek még Máté Böske, Hettmann György, Rékássy Károly, Mészár László és Korompáki József. A Református IKE teaestélye úgy erkölcsileg, mint anyagilag a legkitűnőbbben zárult.

Világfilmmúzeum

A francia fővárosban megalakították a film nemzetközi muzeumát. Hosszu tárgyalás előzte meg a filmmúzeumot. Egyes országoknak külön-külön már volt filmmúzeuma, de Párisban vetődött fel az a terv, hogy világmuzeumot kell alapítani. Ebben a muzeumban Anglia, Franciaország, Németország és Amerika valamennyi filmművészeti emléke szerepel. A berlini Reichsfilmarchiv, a londoni British Film Institute, a new-yorki Museum of Modern Screen Art teljes anyagát is eljuttatja másolatokban a filmmúzeum számára.

— **HALALOS SZERENCSETLENSÉG A DÉSI LÉGVÉDELMI GYAKORLATON.** Désről jelentik: Megdöbbentő halálos szerencsetlenség történt a dési légvédelmi gyakorlat alkalmával. A katonai tűzoltók egyik csoportja, amely a légvédelmi gyakorlatok során a „langban álló” városházát kellett megmentse, a riadó jelre kivonult a helyszínre és a hatalmas tűzoltólétrát feltölték a tetőzethez, ahol véletlenül hozzáért az egyik magasfeszültségű villanyvezetékhez. Időközben a villamos műveknél ismét bekapcsolták az áramot és a gyakorlatozó katonák megdöbbenve látták, hogy a magas létrátetején a fémalkatrész és a villanyvezeték között szikrák pattannak ki. Ijedten figyelmeztették a létra csucsán álló katonát, hogy ne nyuljon a fém alkatrészekhez. Mihalache Dumitru craiovai illetőségű tűzoltó altiszt, aki a létra mellett állva látta társa halálos veszedelmét, megragadta a létra fém forgatókarját, hogy leeresse a magasba meredő tűzoltólétrát. Ebben a pillanatban holtan esett össze: a forgatókar is fémből készült és a magasfeszültségű villanyáram azonnal megölte. A hatóságok megindították a vizsgálatot, hogy megállapítsák, hogy kit terhel a halálos tragédiaért a felelősség.

— **Újra megjelenik a „Színházi Élet”?** Budapestről jelentik: Itteni hírek szerint a közelmúltban betiltott „Színházi Élet” rövidesen újra meg fog jelenni, miután a lap kiadói azt újra kérelmezték és bizonyos változásokat eszközöltek a lap vezetésében.

Miért keresi Anglia a délkelet európai államok barátságát?

Az angol-olasz egyezmény hatálybalépése ellenére Anglia vissza akarja szerezni tulsúlyát a Földközi-tengeren

Az angol-olasz egyezmény hatálybalépése után sem szűnt meg az olasz sajtó koncentrált támadása a Suez csatorna ellen. Anglia fokozott érdeklődése a délkelet európai államok iránt — ha gazdasági természetű is, — nem nélkülözi a politikai alapot. Összefüggés van a két dolog között.

Anglia és a délkelet európai államok közötti gazdasági kapcsolatok láthatóan erősödnek. Úfelsége londoni látogatásának sikere, Pál jugoszláv régensherceg most folyó londoni tárgyalásai, a Törökországnak adott angol kölcsön egyaránt jelzik, hogy Anglia barátokat akar a Fekete-tengeren és a Földközi Tenger keleti részén.

Egyes vélemények szerint a Földközi Tengernek van döntő jelentősége az Anglia és Dél-kelet európa között erősödő kapcsolatoknak. Politikai szempontból ismeretes, a Földközi tengeri probléma, vázoljuk fel stratégiai szempontból.

Két tény határozza meg az utóbbi időben a Földközi tengeri stratégiai helyzetet.

Elsőként a repülő-technika gyors fejlődése, másrészt pedig Németország közeledése az Adriai tengerhez.

Az Anschluss folytán Németország közös határt kap Olaszországgal, a Földközi Tengeri probléma pedig — a Róma-Berlin tengely következtében — nemcsak az olaszokat, hanem Berlint is érdekelni kezdi.

Olaszország ereje a Földközi-tenger

Olaszországnak számos stratégiai bázisa van a Földközi Tengeren, amelyek révén azt tartja, hogy a Földközi tengeri problémák megoldását ő diktálhatja.

A Balearin az olaszok több pontot elfoglaltak, a Földközi Tenger keleti szélén Dodekanez az övé. E két szélsőség között egész láncolata van a stratégiai pontoknak és raktáraknak, a partok mentén és egyes szigeteken Sinus és Pantellaria között.

Köztudomású másrészt, — hogy Olaszország a repülőflottát tartotta a legfontosabb fegyvernemnek, amelyet a maximumra kell fejleszteni. A repülés tökéletesedése és a légi fegyvernem fejlődése gyengítették meg helyzetünket a Földközi Tengeren. — mondja Sidel Hart híres angol katonai író.

Az olasz bázisokhoz való közelség, az olasz repülés fejlettsége tette aztán, hogy az India felé vezető földközi tengeri ut negyedrésze az olasz bombavető repülőgépek sugarán vezet keresztül.

A Földközi tengeri helyzet tehát Olaszország javára billent, ezért fogott Anglia repülőraját fokozott fejlesztéséhez és ezért volt sürgetős az angol-olasz egyezmény életbeléptetése.

Az angol bázisok

Gibraltár, Málta, a Szezi csatorna és Ciprus Anglia földközi tengeri bázisai. A repülés fejlődésével egyidejűleg azonban a könnyű hajók és tengeralattjárók is egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert és az olaszok ezen a réven nverték nagyobb mozgási lehetőséget a Földközi Tengeren. Az olaszok a könnyű torpedókat és tengeralattjárókat favorizálják.

A Maltából Port Szaidba vezető ut az Augusta-Tripolisz-Brandisi és Tobruk-Leros olasz légi bázis-zónán vezet keresztül, ugyanakkor pedig az angoloknak csak Málta és Ciprus marad bázisul ezen az útvonalon, más szavakkal: — Angliának távoliak a bázisai, ha erősek is. A közöttük levő nagy távolság — Gibraltár és Málta valamint Málta és Ciprus között 1000 mérföldre vannak egymástól — Angliát hátrányos helyzetbe hozza az olasz felforás szerint.

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy Anglia fegyverkezése — és főleg repülőrajának kiépítése, amit az utóbbi időben kezdett meg — nagyrészt a Földközi Tengernek szól. A távolság nem mindig stratégiai akadály, Anglia bármikor lezárhatja Gibraltárt és Szezt és megakadályozhatja Olaszország ellátását — neha a repülőrajok bombázzhatják a két szoros bejáratát is.

Anglia meg akarja tartani egyensúlyát a Földközi Tengeren. Ezért akarja megszervezni és megerősíteni azokat a délkelet európai országokat, amelyeknek bázisaik vannak a Földközi és Fekete Tengeren.

Mert Anglia óvatos. Az angol-olasz egyezmény ugyan érvényben van, de nem felejtette el, hogy a politikában, stratégiában és háboruban mindig az erősebb diktál. És megértjük az is, hogy az angol hajókat bombázó Franco iránt miért viseltetik sokszor oly értelmetlen barátsággal a Foreign Office.

Az amerikai újságírók ultimátuma Hollywoodhoz

Newyorkból jelentik: Harc tört ki az amerikai hírlapírók és a hollywoodi filmgyárak között: a hírlapírók testületileg tiltakoznak az ellen, ahogy az amerikai filmekben sértő módon szerepeltetik őket és azt követelik, hogy a hírlapírói foglalkozást a filmrendezők ne tüntessék fel mocskos fráterek és részeges alakok mesterségének. Az amerikai hírlapírók azt követelik, hogy egy hollywoodi filmrendezők-ből, szövegírókból és színészekből álló bizottság váratlanul és minden előzetes bejelentés nélkül járja végig a newyorki szerkesztőségeket és győződjék meg róla, hogy: 1. az újságírók gallért és nyakkendőit hordanak, ugyanúgy, mint a többi normális foglalkozású férfi. 2. hogy a ráógumit használat után nem idegen íróasztalokra köpik. 3. hogy nincs olyan amerikai újságíró, aki feltett kalappal lép be a főszerkesztő szobájába és a lábait az asztalra rakja. 4. hogy a szerkesztőségekben napon-ta kétszer takarítanak, 5. hogy az újságíró, ha

szenvedélyes hive is a mesterségének, mégsem örült és a szerkesztőségek sem hasonlítanak az örültek házához.

Ezek az amerikai újságírók követelményei és az újságírók el is vannak szánva, hogy kívánságukat megvalósítsák, mert különben erőlyes eszközökkel lépnek fel a hollywoodi filmgyárak ellen.

Bűnös kezek okozták a nagylaki fatelep tűzveszedelmét

Szombaton tűzvész pusztított az aradmegyei Nagylak községben. Szücs István fakereskedő telepén okozott hatalmas károkat a tűzvész és a vizsgálat eddigi állása szerint a tüzet bűnös kezek okozták. A tüzet megelőző napon mérgezett husdarabokat dobáltak be a telepre, amely 25 éve a görög keleti egyház tulajdonát képezi és a mérgezett hussal a kutyákat így vezettek elpusztítani.

Két új iparoscéh alakult a temesi helytartóságban

Temesvárról jelentik: Az ipari munkaadók szindikátusának szakcsoportjai most egy más után megalakítják a törvényben előírt szakmabeli céheket, amelyeknek hatálya a temesi helytartóság területére szól. A megalakuláshoz a helytartóság területén levő szakmabeli munkaadók tíz százalékának hozzájárulása szükséges, amelyet az egyes szakcsoportok be is szereznek. A textil- és ruházati céh elnöke Gutu Simon temesvári szabó lett, alelnöke Kirity József és Marita György (Arad.) A vezetőségbe zombolyai tagot is bevontak. A borszakma és cipészek céhét is megalakították elnök Julitán Romulus, alelnök Hord Vazul. Mindkét céh székhelye Temesvár, fiókokat állítanak Arad, Lugos, Oravica és Déva megyeszékhelyeken, Lippa, Resica, Karánsebes, Petrozsény és Orsova városokban. A havi tagdíj az előbbi céhben husz-harminc lei, az utóbbiban husz lei lesz.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

**HAMBURG BÖL
NEW YORK B A**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta...

Utazási és látogatási utazások

AMERIKABA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a
Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képvisellete

Künstler Utazási Iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

SPORT KÖZLÖNY

Az első „felvonás” utolsó „jelenetében”:

Értékes győzelmet aratott az AMTE az FC Carpati felett

A Gloriát csak balszerencsége fosztotta meg a győzelemtől — A forduló meglepetései: pontot veszített az őszi bajnok Venus Ploestiben — A Rapid és az UDR nehezen, a Sp. Studentesc biztosan győzött

A nemzeti bajnokság őszi fordulójának utolsó vasárnapján az időjárás is igyekezett kedvében járni a labdarúgás híveinek és remek futballidő köszöntötte ugyszólván minden városban a futball híveit. Aradon az AMTE a Ripensia és Juventus verő Carpati együttesét látta vendégül és iramos, érdekes küzdelemben győzte maga alá a vendégcsapatot. A Gloria Temesváron vendégszerepelt és az aradi együttes olyan pompásan játszott, hogy már-már győztesnek látszott a tavalyi bajnok Ripensia felett, de balszerencsége megfosztotta ettől a sikertől. A forduló legnagyobb meglepetését a Tricolor CFPV szolgáltatta, amely pontot vett el a Venustól, ámbar mindkét pontot is megérdemelte volna, mert még két szabályos gólt is lőtt, amelyeket azonban a bírő nem adott meg. A Rapid nagy harc után győzte csak le a Victoriát, ugyiszintén az UDR is csak kemény küzdelemben fektette kétvállra a Juventust, a Sp. Studentesc azonban meglepően könnyen intézte el a Kinizsi együttesét. A vasárnapi forduló általában a honi pályán játszó csapatok sikereit hozta, kivételt csak a ploesti mérkőzés képez, de itt a döntetlen is siker-számba megy.

A bajnoki táblázaton a Venus nagy fölényrel — 3 ponttal — vezet a Ripensia előtt, a Gloria pedig — miután az UDR győzött, a Tricolor CFPV pedig pontot szerzett — az utolsó helyre esett vissza.

A végső őszi táblázat a következő:

1. Venus	11	7	4	—	26	9	18
2. Ripensia	11	6	3	2	30	21	15
3. FC Carpati	11	5	3	3	18	16	13
4. Sp. Studentesc	11	5	2	4	18	19	12
5. AMTE	11	5	2	4	25	25	12
6. Rapid	11	4	3	4	15	11	11
7. Juventus	11	5	—	6	22	19	10
8. Victoria	11	5	—	6	22	18	10
9. Kinizsi	11	3	3	5	25	27	9
10. UDR	11	2	4	5	10	17	8
11. Tricolor CFPV	11	3	1	7	10	24	7
12. Gloria	11	2	3	6	13	28	7

Beszámolónk az utolsó őszi forduló mérkőzéseiről:

AMTE—FC CARPATI 3:0 (2:0).

Közel 3000 néző előtt, pompás futballidőben került sorra az idény utolsó nemzeti bajnoki mérkőzése, amely az első 20 perctől eltekintve érdekes, mindvégig gyorsiramu küzdelemet hozott és végül is a kapu előtt határozottabb aradi csapat szerezte meg az értékes bairnoki pontokat. Russu dr. sipjélére így állt fel a két csapat:

AMTE: Gerold—Slivat, Kovács—Szurgyi Szabó, Szaniszló—Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt. Batrin. CARPATI: Hevesi—Ardos. Holzmann—Domian, Gidáli, Kert—Oprea, Telegdy, Szerény III., Szerény IV., Szőke.

Az AMTE kezdte a játékot, az első percekben azonban mindkét csapat elfogódott. Előbb a Carpati kap lábra és Domian, valamint Teleodv lövései Geroldnak adnak munkát. Lassan az AMTE is feljön, a három háttvédvel játszó Carpati azonban sziklaszilárdan veri vissza a támadásokat. Két perc alatt dől el ugyszólván a mérkőzés sorsa. Ugyanis a 35. p. Reinhardt jól teszi ki Bermosert és a szélső pompásan eltalált lövéssel az ellenkező sarokba vágja a labdát (1:0). Egy perc sem telik el jóformán, már Batrin fut el, okosan közrepe tolja a labdát és az Bermoser lábáról a bal felső sarokba száll (2:0). A féldő hátralevő része mezőnyvitével telik, említésreméltó esemény Szerény IV. kapufalövése.

A második féldőben az AMTE még inkább lábrakap, de Perneki a 8. p. megsérül és csak két perc után tér vissza. A 24. p. Szerény IV. lövése újból a kapulécet találja, a 29. p. azonban megpecsételi a mérkőzés sorsát: Perneki jól indítja Batrint, aki lefut és közelről beállítja a végeredményt (3:0). A játék ezután tulkevény lesz, kölcsönös faultok tarkítják a küzdelmet, az eredmény azonban már nem változik.

A győztes csapat védelmében Gerold kitünően látta el feladatát, a háttvédek is jól működtek, Kovács volt a higgadtabb. A fedezetsorban Szurgyi végig jól játszott, Szaniszló inkább az első, Szabó a második féldőben. A csatársor legjobbjja Bermoser, de Léb és Batrin is jól játszottak. Pernekit nagyon fogták, Reinhardt is dicséretesen küzdött. A vendégcsapat védelmi négyese kitünő, Gidáli jól játszotta a harmadik háttvéd szerepét, de Ardos a legjobb ebben a sorban. A fedezetsor és a csapat egyik legjobbjja a hosszú Domján, Kert gyengébb. A csatársorban Telegdy tűnt ki, de Oprea is jól játszott.

RIPENSIA—GLORIA 3:2 (1:0).

Temesvár. A Gloria meglepetésszerűen kitünően játszott és vezetett is a bajnokcsapat ellen, a vég-

küzdlemben azonban visszaesett az aradi együttes és a Ripensia mindkét pontot elhódította. Így álltak fel a csapatok:

Ripensia: Schütz—Bürger, Chiroiu—Gál, Nagy, Marcu II.—Bindea, Oprean, Marksteiner, Ciolac, Dobay. Gloria: Theimer—Varjassy, Volentir—Siclován, Codrean, Micola—Tudor, Marienuț, Fritz, Henegar, Mercea.

A játék heves iramban indul és a Gloria teljesen egyenrangú ellenfél, sőt valamivel többet is támad. Mégis a 21. p. Dobay beadásánál Bindea akadályozza Theimert és a labda a kapustól a háló-

„Hivatalosan” végetért a kerületi bajnokság őszi fordulója

Óriási fölényrel vezet a Mica

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap az utolsó „hivatalos” őszi forduló bonyolították le és most már csak két elmaradt mérkőzés (Mica—Olimpia, Olimpia—AAC) van hátra. A vasárnapi forduló kétségkívül legnagyobb meglepetése az AAC súlyos veresége a Titanustól, míg a többi eredmények nagyobbára favorit-győzelmeket hoztak. A Mica hatalmas fölényrel, pontvesztés nélkül, remek gólaránnyal vezet a bajnokságban, míg a második hely kérdése az Olimpia—AAC mérkőzésen dől majd el. A táblázat egyelőre így fest:

1. Mica	11	11	—	60	6	22	
2. ATE	12	7	2	3	25	25	16
3. Titanus	12	7	2	3	26	21	16
4. Olimpia	10	7	1	2	36	14	15
5. AAC	11	7	—	4	25	18	14
6. Tricolor	12	6	—	6	25	25	12
7. Astra	12	4	3	5	21	14	11
8. Crišana	12	4	3	5	22	31	11
9. Unirea	12	3	3	6	21	26	9
10. Gaiana	12	2	5	5	16	36	9
11. Transilvania	12	3	2	7	18	28	8
12. Egyetértés	12	2	1	9	11	31	5
13. Hakoah	12	1	2	9	12	43	4

Beszámolónkat az alábbiakban adjuk:

Tricolor—Gaiana 9:0 (3:0). A Gaiana csak 9

emberrel állt ki s így már a startnál elvesztette esélyeit. A győztes csapat tetszés szerint nyert Tusz (2), Janka II. (2), Botos (2), Samu, Holossi és Lingurar góljaival. Bírő Pfeiffer.

Mica—Crišana 5:0 (4:0). A Mica minden megerősítés nélkül biztosan győzte le lelkes ellenfelét. Aliman (2), Pona (2), Körösladányi szerezték a bráji csapat góljait. Bírő Oprita.

Astra—Transilvania 2:0 (0:0). A kapu előtt határozottabb csapat szerezte meg a bajnoki pontokat. A gólokat Ratiu és Baranyi lőtték. Bírő Ciorogariu.

Titanus—AAC 3:0 (1:0). A játékvezető Koznyicát a 3. p. kiállította és a 10 emberre olvadt AAC ellen a Titanus megérdemelten nyert. Szilbereisz, Risztin és Schütz szerezték a gólokat. Bírő Husztik.

Olimpia—Egyetértés 5:1 (2:1). Az Olimpia Barbu II-vel megerősödve biztosan győzött. Sándor révén az Egyetértés vezet, de Bugar II., Barbu (2), Durghen és Dragos góljaival az Olimpia győz. Bírő Pálfiy.

ATE—Unirea 2:1 (1:1). Az ATE csak nagy küzdelem után szerezte meg a bajnoki pontokat. Tóth és Halbauer, illetve Madács szerezték a mérkőzés góljait. Bírő Marita.

Csak az Ujpest győzött a magyar bajnokság élcsapatai közül

Négy döntetlen egy fordulón!

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján rájárt a rud a „nagy” csapatokra és a Ferencváros a Phöbussal, a Hungária pedig a Kispesttel szemben csak az egyik pontot tudta megmenteni. Az Ujpest ezzel szemben simán győzött a Nemzeti felett és ezzel ismét a táblázat élére ugrott. A forduló érdekessége, hogy a Hungária—Kispest, valamint a Ferencváros—Phöbus mérkőzésen kívül a Szegedi—Taxisok és Elektromos—Bocskai mérkőzések is döntetlenül végződ-

tek. A Budafok a Zuglói SE-f, a Salgótarjáni SE pedig — meglepetésre — a Szolnoki MÁV-ot győzte le. A táblázat így alakult:

1. Ujpest	13	10	1	2	51	15	21
2. Ferencváros	12	10	1	1	48	21	21
3. Hungária	13	9	3	1	34	19	21
4. Kispest	12	6	3	3	28	22	15
5. Phöbus	13	4	5	4	25	26	13
6. Szolnoki MÁV	12	6	1	5	22	23	13
7. Budafok	13	5	3	5	17	20	13

8. Nemzeti	11	4	4	3	26	20	12
9. Szeged	13	3	6	4	21	20	12
10. Taxisok	13	4	3	6	39	34	11
11. Elektromos	13	3	3	7	20	29	11
12. Bocskai	13	2	3	8	20	32	7
13. Zuglói SE	12	1	2	9	15	41	4
14. Salgótarjáni SE	13	2	11	17	61		4

Beszámolóknk:

Ujpest—Nemzeti 4:0 (0:0). Szünet után az Ujpest fölénybe került és biztosan nyert. Góljain Hidasi (2), Zsenellér és Havas osztokodtak.

Hungária—Kispest 3:3 (1:1). Érdekes, változatos küzdelem után igazságos eredmény. Müller, Vidor és Cseh, illetve Déri, Olajkár I. (11-esből) és Kincses a góllövők.

Ferencváros—Phöbus 4:4 (2:1). Izgalmas küzdelem után reális döntetlen. Góllövők: Sárosi dr. (2), Gyetvay és Toldi, illetve Turay II., Solti, Szikár és Béky.

Budafok—Zuglói SE 3:1 (2:1). Hortobágyi Fézler és Kovács, illetve Fekkes a gólok szerzői.

Szeged—Taxisok 2:2 (2:0). Félidőnként változó fölény. Harangozó és Szilasi, illetve Takács II. és Váradi a góllövők.

Salgótarjáni SE—Szolnoki MÁV 2:1 (2:0).

Köszegi és Hernádi góljaival győz Salgótarján, míg Kolláth lötte Szolnok gólját.
Elektromos—Bocskai 1:1 (0:0). Sárdi I. gólját Orosz révén egyenlített ki a Bocskai.

Válogatott keretet jelöltek Csehszlovákia ellen

Bucuresti. A vasárnapi prágai mérkőzéssel kapcsolatosan keretet jelöltek ki és a végleges válogatott együttest csak csütörtökön állítják össze. A keretben 16 játékos kapott helyet, köztük az AMTE fedezetlétékosa: Szaniszló is. A válogatott keret tagjai a következők:

Kapusok: David, Sadovskí.

Hátvédek: Spera, Bürger, Albu.

Fedezetek: Vintija, Feraru, Demetrovici, Szaniszló.

Csatárok: Rindea, Ploesteanu, Barátky, Bozsa, Praszler, Reiter, Orza.

O Húszági bajnokság: AAC—Gloria 1:1, AMTE—Fortuna 2:0, Egyetértés—Olimpia 3:2, Astra—Transilvania 1:0, ATE—Unirea 9:2, Banatul—Hakoah 2:0, Tricolor—Gaiana 4:0.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az állam új költségvetésének alapelvei

Biztosítják a költségvetési egyensúlyt

A pénzügyminiszteriumban megkezdődtek a jövő évi költségvetés előkészítő munkálatai. A kormány gondoskodni kíván arról, hogy mindenben betartsák az állami könyvelésről szóló törvény előírásait. Erre való tekintettel az összes különleges alapokat bevonják az állam általános költségvetésébe.

Másodszorban pedig az új közigazgatási törvénynek megfelelően átcsoportosítják a jövedelmek beosztását. Így kimarad a költségvetésből a mezőgazdasági adókból származó tétel, mert ezt a helytartóságok kapták. Ez nem

jelent azonban azt, hogy az állami költségvetést ezzel szemben nem éri kárpótlás.

A pénzügyminiszter gondoskodik arról, hogy a költségvetési egyensúly mindenképpen biztosított legyen. Az idén az állami bevételek tudvalevőleg jóval felülmúlták a tavalikat és ez módot ad arra, hogy a jövő évi költségvetésbe nagyobb előirányzatot vegyenek fel. Ez főképpen az egyenesadókra vonatkozik. Az állam kötelezettségei is megnövekednek, de nincs szó arról, hogy az adókat emeljék.

Csökkenett a CFR. áruforgalma, viszont a személyforgalom emelkedett

A CFR. most közzé tett szeptember havi kimutatása szerint szeptember hónapban a vasutak vonalain 4 millió 190 ezer polgári és 46 ezer katonai utas utazott. Összesen tehát 4 millió 276 ezer utas, ami az elmúlt év szeptemberével szemben 372 ezer többletet jelent. A CFR. autóbuszain szeptemberben 334 ezren utaztak, vagyis 66 ezerrel többen, mint a múlt év szeptemberében.

Különböző árucikkekből 2 millió 696 ezer tonnát szállított a CFR. a többlet a múlt év szeptemberével szemben 72 ezer tonna. Petróliumtermékekben a vasuti forgalom 120 ezer tonna volt, a többlet 12 ezer tonna.

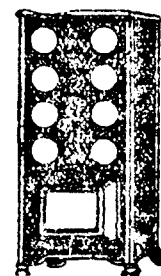
Tüzifa belföldi forgalomban 483 ezer tonna, a többlet a múlt év szeptemberével szemben 131 ezer tonna. Kivitelre viszont 9 ezer tonna tüzifa került, tehát 6 ezer tonnával kevesebb, mint a múlt év szeptemberében. Gabonaneműekből belföldi forgalomban 95 ezer tonnát szállítottak, vagyis 6000 tonnával kevesebbet, mint a múlt év szeptemberében, exportra pedig 103 ezer tonnát. Itt a visszaesés 82 ezer tonna. Fűrészárut belföldi

viszonylatban 143 ezer tonnát szállítottak, tehát a visszaesés 32 ezer tonna, míg kivitelre 55 ezer tonna került. Ennél a csökkenés 8 ezer tonna.

A CFR. összbevétele szeptemberben 1 milliárd 40 millió 421 ezer lei volt, ami 49 millió 681 ezer lei csökkenést jelent a múlt év szeptemberével szemben. A bevételek csökkenése annak tudható be, hogy éppen olyan árucikkeknél esett vissza a forgalom, amelyek szállítása jelentősebb bevételt hoz.

= Készül az új ipartörvény. A nemzetgazdasági miniszteriumban ülést tartott az új ipartörvény kidolgozásával megbízott bizottság. Az ülésen részt vett Victor Slăvescu volt pénzügyminiszter, az UGIR elnöke is.

= December elsején életbe lép az állami követelések behajtásáról szóló új törvény. Mint már jelentettük, az állami követelések végrehajtásáról szóló egységesített új törvény december elsején életbe lép. Az aradi vámhivatalhoz megérkezett a pénzügyminiszterium körlevele, amelyben felhívják a vámhivatal figyelmét arra, hogy december elsejétől kezdve az új törvényt alkalmazzák.

Megdrágult a tűzifa?

Akkor is

olcsón fűtök
„ZEPHIR”

kályhával

10 kgr. fával fűt egy 24 órán át normál szobát

Gyártja: Szántó D. és Fia, Oradea „ELITE” tüzhely kályhagyára.

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan arjegyzetet. Consum és Inlesnirea könyvre 8 havi hitel. Terakat Csetey és Seitz vaskereskedés Arad Bul. Regele Ferdinand 49.

A „Financial News” szerint

Románia huszmilliárd leies angol kölcsönt kapott

London. A Financial News azt írja, hogy Öfelsége II. Carol királynak az angol illetékes ténnyezőkkel folytatott megbeszélései egy 20 millió angol fontos kölcsön folyósítására vezettek. A 20 millió fontos kölcsön egy részét készpénzben kapja meg Románia. A másik rész exportcélokat fog szolgálni, míg a fennmaradó összegekért hadfelszerelési cikkeket szállít Angliára.

A lap megemlíti, hogy az uralkodó németországi elutazása előtt tárgyalások folytak román és német részről az 1939—40 évi román gabonafelesleg eladásáról, illetve megvételéről. Továbbá Németországnak adandó tíz éves nyersolaj kontingensről. Ezeket a tárgyalásokat bizonytalan időre elhalasztották.

Figyelembe kell venni a városi adók kivetésénél az állami adóalapot

A törvényszék elvjelentőségű ítélete

Marosvásárhelyről jelentik: Elvi jelentőségű döntést hozott a marosvásárhelyi törvényszék egy adófelebezési ügyben. A városi adó kivetésekor a Goga Octavian-uccában levő Petry-féle hentesáru üzlet adóját kilencven ezer lei üzletbér után vetették ki, jóllehet az állami adó kirovásakor ötven ezer lei üzletbér vettek alapul. A város felebezési bizottsága elutasította a Petry-cég kifogását, amely ezek után a törvényszék elé vitte az ügyet. A törvényszék elfogadta a cég felebezését és kimondotta, hogy a városi adó kivetésénél a város köteles figyelembe venni az állami adó kivetésénél figyelembe vett alapot s attól nem térhet el. — A marosvásárhelyi törvényszék előtt több hasonló ügy került még tárgyalásra s minden esetben helyt adtak a városi adókivetés elleni felebezésnek.

= VÁLLALATOK, KERESKEDELMÉK ÉS IPAROSOK FIGYELMÉBE! Ez év október 13-án rendelet törvény jelent meg, amely számos új rendelkezést tartalmazott a repülőbéllyeg alkalmazásával kapcsolatban. November 10-én viszont a nemzeti repülőalap pénztára határozatot hozott, amelyben december elsejéig adott határidőt arra, hogy azok, akik akár nyugtákon, akár számlákon tévesen rótták le a repülőbéllyeg, tévedésüket a fenti időpontig helyrehozzák. Erre való tekintettel felhívjuk az érdekeltek figyelmét a fenti határidőre. Mindenki helyesen teszi tehát, ha felülvizsgálja október 13-ika után kiadott repülőbéllyeg-köteles iratait és szükség esetén még december elseje előtt kiegészíti az azokra alkalmazott repülőbéllyeget.

= További husz napot engedélyez a pénzügyminiszterium a házbérszerződések után járó illetékek befizetésére. Bucurestiből jeleni a Rador: A pénzügyminiszterium további husz napot engedélyez — ezuttal utoljára — a házbérszerződések után járó illetékek hírség nélküli befizetésére. A pénzügyminiszterium, tekintettel arra, hogy a szerződések láttamozására több háztulajdonos és bérlő önhibáján kívül nem tudott jelentkezni, az illetékek befizetésére és a láttamozásra ezt az utolsó határidőt adja.

= A „Consum” legújabb száma az új kereskedelmi jognak a tisztességtelen versenyre vonatkozó intézkedéseit ismerteti részletesen. Közli a „Consum” a legújabb pénzügyi híreket, közszállításokat. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Str. Reg. Maria 48.

KARÁCSONYI KIRÁNDULÁSOK

Utlevél nélkül!

Páris—Azuok—Olaszország,

Németország (utlevéllel)

EUROPA UTÁZÁSI IRODA Arad, Blv. Regina Maria Nr. 10.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —
KEDD, NOVEMBER 29.

București. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezen. Hírek. A hangverseny folytatása. Utána: háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A Petrică Motoi-zenekar játéka. Modern táncok és románcok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Nédalok Erdélyből és a Bánáthól. 15.10: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés, 18.02: Műszaki üzenetek. 19.17: A „Luceafărul” jazzzenekar játéka. Alex. Bojenescu énekszámával. 19: Irodalmi krónika. 19.15: Nagy zeneszerzők portréi. G. Charpentier. (Gramofonlemezek.) 20: Alex. Marcu felolvasása. 20.15: Balettzene gramofonlemezen. 20.35: A rádióegyetem keretében Ion Simionescu egyetemi tanár előadása. 21.15: A rádió zenekarának szimfónikus hangversenye. Vezényel: Jean Bobescu. 22.05: Sport. Hírek. 22.20: A szimfónikus hangverseny folytatása. 23.05: Sport. Hírek. 23.15: Szórátkoztató zene közvetítése a „Coșna”-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: „Shakespeare városa”. (Felolvasás.) 11.45: „A téli divat”. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: „Losonc”. (Felolvasás.) 18.30: Az Ostende-kávéház szalonzenekarának közvetítése, Székács Elemér énekszámával. 18.55: Rádió a rádióról. 19.15: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. Közben 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és kárpátoroszi nyelven. 20.25: Az Operaház előadása. „Mária Veronika.” Zenés misztérium. Szünetben kb.

21.35: A rádió külügyi negyedóra. Majd: Hírek, időjárásjelentés. Utána kb. 23.05: Szalonötös. Közben 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Cigányzenekar. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18.55: Cigányzenekar. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20.10: Francia nyelvoktatás. 20.35: „Az első görcsőtől a hatvanézerszeres nagyvitisig”. 21.05: Hanglemezek. 22: Hírek. 22.25: Cigányzenekar. Közben időjárásjelentés.

SZERDA, NOVEMBER 30.

București. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezen. Hírek. A hangverseny folytatása. Utána: háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. I. Gramofonlemezek. II. A rádió szalonzenekara. Vezényel: Ion Ghiga. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Részletek operákból és operettökből. A műsorban a következő szerzők művei szerepelnek: Ádám, Lincke, Kálmán, Puccini, Delibes, Planquette, Massenet. 19: Zenei bemutatások. 19.35: A „Crai Nou” énekhangversenye. Maria Diaconescu és Emil Fanea szólószámaival. 20: Művészeti krónika. 20.15: A Dinicu-zenekar játéka. 20.55: Rádióegyetem. 21.10: Martine Barbillon-Stefanescu hegedűhangversenye, a zongorakíséretet Edmée Filip látja el. 21.40: Kamarazene. 22: Sport. Hírek. 22.15: Gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: A Jean Marcu-zenekar hangversenye. Éttermi zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Régi utazók a Felvidéken. (Felolvasás.) 11.45: Rákóczi lelke. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Lakatos Flóris cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A 2. honvédegyezred zenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: A rádió diákfélóra. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

hírek. 18: Anyák és leányaik. Magyary Zoltán előadása. 18.30: Éneklő ifjuság. 19: Apró szivesség. k. Halász Gyula vidám csevegése. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és kárpátoroszi nyelven. 20.25: Cselényi J. magyar nótákat énekel, kíséri Bura Sándor és cigányzenekara. 21.35: Három egyfelvonásos. Utána kb. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Jelena Nenadovic zongorázik, a magyar—jugoszláv művészcsere keretében. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Hanglemezek. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyaroknak.

Budapest II. 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20.10: A rádió szalonzenekara. 20.30: „Hátsó ajtó. Görögországba”. 21.35: Kamarazene. Hanglemezek.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Igazolom, hogy a Corso-mozgó által kisorsolt és általam a 4469. sz. tombolajeggyel nyert ötlámpás Braun-rádiót rendben megkaptam. Hilevitz Henrik, Arad, Str. Bratianu 16. 7556

UJ KÖNYVEK

— Mórincz Zsigmond: „Légy jó mindhalálig”. Mórincz Zsigmondnak, a legnagyobb élő magyar írónak örökbecsű műve a „Légy jó mindhalálig”. Számos és különböző kiadásokban jelent meg eddig. Ez is bizonyítja a könyv maradandó értékét és azt, hogy a magyar olvasókörzéség elismeri és értékeli Mórincz Zsigmondnak páratlan írásművészetét, amely a „Légy jó mindhalálig” c. könyvében mondhatnánk kulminál. Az írónak hatalmas jellemző ereje, érdekfeszítő, elhészlő és leíró tehetsége közvetlen és megrázó részesevé teszi az olvasót a regény diákhőse életének. Már a fejezetek felírásában is lüktet a melegség és szeretet. A regény legújabb száma az ifjuság számára képekkel gazdagítva, 281 lap, csinos félvászonkötésben 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Leracénál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok levélkét.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt szakácsné állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 7251

Új építkezést, átalakítást, házak javítását jutányosan készítem. Gebhardt Antal építési vállalkozó, Ujarad, Str. Reg. Ferdinand 19. 7555

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható jólfizető komolyabb mindent keresek kéttágu családhoz. Cim a kiadóban.

Instruktort keresek gimnazista kisleánynom mellé, délutánra. Ajánlkozni lehet: Piața Impăratul Traian 1. 7227

Mindenest. főznitűdöt december 1-re felveszek. Str. Aviator Sava 8. 7218

Román—magyar levelezőnőt keresek. Gáspár. Str. Horia 2. 7255

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Különbejáratu uccal butorozott szoba fürdőszoba használatlalt jutányos áron kiadó. Str. Kogălniceanu 35. sz. 7201

Diszkrét butorozott szoba, lépcsőházi bejárattal azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 7217

Egy szép egyszobás lakás a főtéren kiadó, irodának, varrodának is alkalmas. Cim a kiadóban.

Butorozott különbejáratu, szép uriszoba csendes magánházban kiadó. Str. Dna Balasa 180. 7554

Butorozott uccai szoba közvetlen fürdőszoba használatlalt azonnalra kiadó. Str. Alexandru Gavra 20. 7252

Abszolút diszkrét, kapualatti bejáratu, elegánsan butorozott szoba csendes házban kiadó. Str. Mocioni 19. 7250

Muresel-en

egy új magánház,
egy szoba, konyha, éléskamra, nagy gyümölcsös
azonnalra kiadó.
Cim a kiadóhivatalban. —

VÉTEL - ELADÁS

Legszebb karácsonyi ajándék egy szép keleti, vagy belöldi perzsaszőnyeg. Sieszen megvenni részletre, karácsonyig kifizetheti. Szőnyegkiállításukat minden este tekintse meg. Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

Falburkolat fából, előszoba, irodába alkalmas, kapható. Megtekinthető: Földes gyógyszerház, Arad. 7223

Vaseszterga gyalugép, sít.-vel felszerelt gépműhely bérbeadó. Cim a kiadóban. 7558

Angol zongora, hegedű. Polyphon, kottaszekrény, elsőrendű írógép, hálószobabutor, étkezőkészletek eladók. Str. Dna Balasa 180. 7253

1937—38. évi Philips hálózati rádiót vennék. Cimeket a kiadóba kérek. 7249

Alig használt magas öntöttvas kályhák eladók. Str. Porumbaru 16. 7248

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.

Fekete
csikóbunda
eladó.

Megtekinthető S A M T
szücsnél, Földes-palota.

Briliánsköveket

ékszert, keleti és belöldi szőnyegeket magas áron veszek sürgősen megbízóim részére.

Modern sötét dízháló, topolyaháló, ebédháló, csillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogkölcsonöket

közvetítünk a timisoarai zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Eliz-palota.

TISZTA, MEGOTT RONGYOT

megvételre keresünk.
Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLEK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyen felesleges holmit, lim-jomot stb. Vidékre is megyek, cimeket íráskasomra. Levelezőlap, vagy személyes hívásra hához jövök. Goidu-ucca 5.

STERNER SÁNDOR

Telefon 26—15. Telefon 26—15.

Legújabb jelentéseink:

Chamberlain január első felében látogat Rómába

Az angol külügyi hivatal és a Stefani-iroda közleménye a nagylentőségű politikai utazásról

London. A londoni sajtó élénk érdeklődéssel foglalkozik Chamberlain miniszterelnöknek Mussolinivel való találkozásáról, melyre előrejelhetőleg január utolsó napjaiban, rövid földközítengeri pihenője alkalmával kerül sor. Hír szerint a találkozás

elsősorban az olasz-francia viszony javulásáról foglalkozni, valamint arról is, hogy négyhatalmi általános meg egyezés jön létre az európai politikai és gazdasági kérdésekben.

A Daily Telegraph szerint már folynak az előkészületek Chamberlain római utjával kapcsolatban. Egyes lapok úgy tudják, hogy a tanácskozások egyik fő tárgya a Földközi-tengeri és az afrikai kérdés megvitatása lesz.

Az angol külügyi hivatal különben a következő hivatalos közleményt adta ki: Mussolini olasz miniszterelnök a müncheni tanácskozások során azt javasolta, hogy Chamberlain angol miniszterelnök később megállapítandó időpontban látogasson el Olaszországba. Az angol kormány most tájékozódott Rómában, vajjon ja-

nuár első fele alkalmas időpont-e a miniszterelnök és a külügyminiszter látogatására. Az olasz kormány válasza szerint Mussolini örömmel üdvözi a miniszterelnököt és a külügyminisztert, tervezett januári látogatásuk során, Rómában.

Róma, Rador. A Stefani hírszolgálati ügynökség jelenti: Azt a hírt, amely Chamberlain római utját esetleg már januárban sorra kerülő római utját közölte, több lap megerősíti. A Daily Telegraph tudósítója közli, hogy

az angol miniszterelnök elhatározása élelőn bizonyítja Európa pacifikálására irányuló tett készségét.

London, Rador. Halifax lord angol külügyminiszter hétfőn kijelentette, hogy nem áll módjában, hogy Chamberlain római utjára vonatkozólag nyilatkozatot tegyen, amelyről a lapok már egyébként beszámoltak. A Foreign Office-n hangsúlyozták, hogy az angol miniszterelnök olaszországi utjával kapcsolatos nyilatkozat-tételre csak egy későbbi időpontban kerülhet sor.

Berlin-tokiói repülőutra indult a német „Condor” repülőgép

Berlinből jelentik: A „Condor” nevű német repülőgép hétfő délután 3.57-kor a tempelhofi repülőtérről Berlin-Tokio közötti repülőuttra indult. A 13.650 kilométeres utra indult gép ugyanaz, amely megtette a Berlin-New-

york és Newyork-Berlin közötti utat. A gép Japán meghívására indult el Tokio felé és utja során Berlin és Tokio között négy leszállást végez. A „Condor” elindulásánál jelen volt Oshima, Japán berlini nagykövete is. (R.)

Anglia nem támogatja haderővel Franciaországot

Chamberlain miniszterelnök nyilatkozott az alsóházban párisi utjáról. — Külpolitikai kérdése egész sorára válaszolt az angol kormány.

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök az alsóház hétfői ülésén új Henderson kérdésre nyilatkozott legutóbbi párisi utjáról és a következőket jelentette ki:

— A külügyminiszter urral nagyon örvendünk, hogy Párisba látogathattunk és újra érintkezésbe léphettünk a francia miniszterekkel. Legyen szabad ezúton kifejezni nagyrabecsülésemet azért a nagyon szívélyes fogadtatásért, amelyben részesültünk.

Párisi látogatásunk célja az volt, hogy eszmecsere folytassunk a két országot közösen érdeklő kérdések felett, beleértve a nemzetvédelmi és a diplomáciai eljárások kérdéseit is. Ugyiszintén örömmel állapíthatom meg, hogy az eszmecsere a legnagyobb egyetértésben folyt le és a két ország azonos szempontjait erősítette meg, valamint a béke megszilárdítására irányult, amely egyébként célkitűzéseink lényegét képezi.

Minthogy a találkozás inkább megbeszélés jellegű volt és nem határozathozó, nem vagyok abban a helyzetben, hogy a látogatás részleteiről bővebben nyilatkozzam.

Attlee őrnagy: Vajjon a védelmi kérdések megvitatása nem eredményezett Anglia számára újabb kötelezettségeket?

Chamberlain: Nem!

Bellenger: Válaszolhat-e a miniszterelnök ur arra, vajjon milyen meg egyezés jött létre a két ország kormányai között a miniszterelnök ur küszöbön álló olaszországi tárgyalásaira vonatkozólag?

Chamberlain a kérdésre egyáltalában nem felelt.

Harris: Vajjon Anglia köteles-e szükség esetién Franciaországot expedíciós haderővel támogatni?

Chamberlain: Nem!

A miniszterelnök Henderson újabb kérdésére végül kijelentette, hogy az angol kormány semmiféle határozatot nem hozott, amely Franco tábornok hadviselőféleként való elismerését jelentené.

Az alsóház ülésének további részében Chamberlain

ugyancsak Henderson kérdésére kijelentette, hogy még nem áll módjában nyilatkozni Csehszlovákia végleges határainak nemzeti közti szavatolásáról.

Henderson: Igaz-e, hogy a csehszlovák kormány értesítette az angol kormányt határainak végleges megvonasáról?

Chamberlain kitérő választ adott.

Guston konzervatív és Pilkirton konzervatív képviselők kérdésére Butler külügyi államtitkár közölte, hogy a Boroszló, Brünn és Bécs között épülő műút a német és csehszlovák kormányok közös egyezménye alapján készül, ez a kérdés nem esik a müncheni egyezmény hatáskörébe.

Angliára tehát az út tulajdonjogának megállapítása nem tartozik.

Guston: Az út tulajdonképpen kettészeli a mai Csehszlovákiát. Vajjon a nemzetközi szavatolás melyik felére vonatkozik. Ha csak az egyikre, akkor melyik felére?

Butler a kérdésre azzal felelt, hogy Csehszlovákia határainak szavatolására vonatkozólag nem mondhat egyebet annál, amit Chamberlain korábban az interpelláló Henderson képviselőnek válaszolt.

Ezután ismét Henderson árasztotta el Butlert kérdésekkel, amelyekre a külügyi államtitkár kijelentette, hogy

Németország és Csehszlovákia képviselői november 20-ikán aláírták azt az egyezményt, amely országok végleges határára vonatkozik és ezt az egyezményt november 25-én a nemzetközi bizottság is tudomásul vette, megállapítván, hogy a müncheni egyezmény VI. szakasza értelmében a nemzetközi bizottság a szükséghez mért kisebb módosításokat saját hatáskörében végrehajthatta, emellett az egyezmény nem köthette ki a szigorú néprajzi elvek tiszteletét. Így mintegy 580 ezer cseh került német fennhatóság alá és még néhány ezer cseh került át az újabb módosítás következtében.

Harris: Van-e a külügyminiszter urnak arról tudomása, hogy lengyel csapatok betöréssel fenyegetőznek. Tekintve, hogy Csehszlovákia végleges határát megvonták, vonatkozik a határainak szavatolása ilyen esetekre is?

Chamberlain válaszolt a kérdésre, amelynek első felére tagadó választ adott. A második felére vonatkozólag pedig kijelentette, hogy

a lengyel-csehszlovák határ közös meg egyezés alapján született meg, tehát nem a nemzetközi bizottság állapította meg, mint a német-csehszlovák határvonalat.

Price munkáspárti képviselő érdeklődésére Butler külügyi államtitkár közölte, hogy Románia, Franciaország és Anglia között augusztus 18-án Sinaiában egyezmény jött létre, amely módosította a eddig Duna-bizottság jogkörét. Ez ugyanis bizonyos kivétellel Románia hatáskörébe ment át, azzal a fenntartással, hogy továbbra is biztosítani kell a Duna-hajózás szabadságát és valamennyi nemzet számára az egyenlő elbánás elvét. Az egyezmény hatálybalépése az aláíró államok ratifikálásától és Olaszország jóváhagyásától függ, addig a régi bizottság jogköre változatlan.

Pál jugoszláv régens és Halifax tanácskozása

Londonból jelentik: Halifax lord, angol külügyminiszter ma a buckingham palotában felkereste Pál jugoszláv kormányzó herceget, aki visszatért a kenti herceg vidéki kastélyából.

Népszámlálás lesz Csehszlovákiában 1939-ben

Prágából jelentik: Illetékes helyről, az állami statisztikai hivatal köréből származó értesülésünk szerint a jövő esztendőben, 1939-ben a köztársaság egész területén népszámlálás lesz. A rendkívüli változások szükségessé teszik, hogy a köztársaság új statisztikai adatai mielőbb megállapíttassanak s hogy a népeségi adatok újra felvéttessenek. A népszámlálást valószínűen a jövő év áprilisában tartják meg, amikor az államhatárok változása folytán bekövetkező költözködések már lebonyolítást nyernek. Jelenleg 900 tisztviselő dolgozik a statisztikai hivatalban az új helyzettel összefüggő új adatok feldolgozásán.

Olaszország és a Komintern elleni egyezmény katonai alapokra fektetése

London. A News Chronicle a német, olasz és japán katonai szövetség megkötésével kapcsolatban annak a véleményének ad kifejezést, hogy Olaszország egyelőre nem fogja az egyezményt aláírni, mert Anglia és Olaszország között tárgyalások vannak folyamatban. (R.)

Megkapják nyugdíjilletményeiket az állampolgárság nélküli hadiözvegyek, hadiárvák és hadirokkantak

Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy azoknak a nyugdíjasoknak, akik valamilyen okból kimaradtak az állampolgársági jegyzékből, vagy nem tudták beszerezni állampolgársági bizonyítványukat, egy idő óta nem folyósítják járandóságukat. A nyugdíjasok különböző módokon kísérelték meg sérelmük orvoslását elérni és valószínű, hogy a kérdés rövidesen rendeződni is fog. A rokkant szövetség kérésére ugyanis a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a hadirokkantak, özvegyek és árvák részére továbbra is folyósítsák a nyugdíjakat, szabályszerű állampolgársági okmány nélkül is, mert ezeknek állampolgársági ügyét külön törvénnyel fogják szabályozni.

A pénzügyminisztériumnak erre a rendelkezésre hivatkozva Pop Valér, az Erdélyi és Bánati Nyugdíjasok Egyesületének elnöke is kéréssel fordult a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy a többi nyugdíjas kategóriák számára is engedélyezzék ugyanezen kedvezményt.

Pop Valér reméli, hogy a kérést kedvezően intézik el.